

V7 VERKIEZINGSPROGRAMMA 2015

**DE SLEUTEL VOOR EEN
DUURZAME ONTWIKKELING!**

Colofon

Redactiecommissie Verkiezingsprogramma V7

COÖRDINATIETEAM:

Stephanie Bram, MSc. (Coördinator)

Riad Nurmohamed, Ph.D. (Adj. Coördinator)

LEDEN:

Andy Aboikoni, B.Sc.

Marcia Clumper

Mr. Alexander Deel, LLM

Angelito del Castilho B.Sc.

Alexander Emanuelson

Nasier Eskak M.Sc.

Ivan Fernald

Mr. Putridewi Amatsoemarto, MPA

Prof. Dr. Henry Ori

Mr. Ceciel Pinas, M.Sc.

Drs. Stanley Raghoebarsing

Drs. Robbert Soentik

VORMGEVING:

Coördinatieteam

met ondersteuning van

Joan Vliese, B.Sc.

EINDREDACTIE

Dr. Gregory Rusland

Dr. Winston Jessurun

Drs. Celsius Waterberg

Stephanie Bram, M.Sc.

Riad Nurmohamed, Ph.D.

Prof. Dr. Henry Ori

Drs. Stanley Raghoebarsing

@ V7, April 2015, Paramaribo, Suriname

Voorwoord

Bouwen aan de toekomst is onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid!

Wij, de politieke partijen verenigd in de politieke combinatie V7, erkennen dat wij zowel rechten als verantwoordelijkheden hebben, en dat de wegen die leiden naar onze toekomst onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

V7 wil samen met u werken aan het ontwikkelen van één Surinaamse natie. Als Surinamers verdienen wij verantwoord en inspirerend leiderschap, dat ons leidt naar het realiseren van één gedeelde uitdaging:

Ons land op te bouwen tot een waardige, democratische, harmonische, veilige en welvarende natie.

Wij willen leven in een Suriname dat aan alle Surinamers, op elk maatschappelijk gebied, gelijke ontwikkelingskansen biedt, en mogelijkheden om ieders talenten tot ontwikkeling te brengen.

Het is echter belangrijk te beseffen dat welvaart en welzijn het resultaat zijn van een gedegen visie, een planmatige aanpak, gedrevenheid en inspanning van velen in de natie.

Vrede, welzijn en welvaart voor de huidige en toekomstige generaties Surinamers zal alleen gegarandeerd zijn wanneer wij bereid zijn om onbevreesd datgene dat verkeerd is te corrigeren, en in duurzaam partnerschap vastberaden het V7 beleid uit te voeren.

Met de reeds opgedane ervaring kunnen wij met uw mandaat, medewerking en inzet, de doelen die wij ons hebben gesteld zeker realiseren.

Paramaribo, april 2015

De Politieke Combinatie V7

Voor een Beter & Veilig Leven

De Beste Regeer - Combinatie voor Suriname

De Politieke Combinatie V7:

De Vooruitstrevende Hervormings-Partij (VHP)

Chandrikapersad Santokhi

Voorzitter

De Nationale Partij Suriname (NPS)

Dr. Gregory Rusland

Voorzitter

De Surinaamse Partij van de Arbeid (SPA)

Drs. Guno Castelen, M.Sc., LLB

Voorzitter

Het Democratisch Alternatief 91 (DA'91)

Dr. Winston Jessurun

Voorzitter

De Pertjajah Luhur (PL)

Salam Paul Somohardjo

Voorzitter

Partij voor Broederschap en

Eenheid in Politiek (BEP)

Dr. Celsius Waterberg

Voorzitter

Inhoud

Voorwoord	1
Ontwikkelingsvisie en ontwikkelingsstrategie voor Suriname	5
1. Inleiding	7
2. Bestuur en democratie	10
2.1 Herziening van de Grondwet	10
2.1.1 Het politieke stelsel	11
2.2 Behoorlijk bestuur	12
2.3 Democratie	14
2.4 Veiligheid	14
3. Financieel beleid	16
3.1 Algemeen	18
3.2 Verduurzamen van de economie	19
3.3 Vernieuwingen	20
4. Werkgelegenheid en productie	23
4.1 Arbeidsmarkt en Werkgelegenheid	23
4.2 Vakbeweging	25
4.3 Productie	25
4.3.1 Agrarische sector	26
4.3.2 Landbouw, veeteelt, aquacultuur en voedselproductie	26
4.3.3 Industrie	28
5. Mens en maatschappij	29
5.1 Onderwijs	29
5.2 Gezondheidszorg	36
5.3 Jongeren	37
5.4 Sociale zekerheid	38
5.5 Arbeid	39
5.6 Gezin	40
5.7 Huisvesting en woningbouw	40

5.8 Sport	42
5.9 Kunst en Cultuur	44
5.10 Mensen met een beperking	44
5.11 Seniorenburgers	45
6. Duurzame ontwikkeling in partnerschap met de Surinaamse burger	46
6.1 Ruimtelijke Ordening en Planning	46
6.1.1 Ruimtelijke Ordening	47
6.1.2 Grondenrechten	47
6.1.3 Grondbeleid	48
6.1.4 Infrastructuur	49
6.1.5 Milieu	51
6.2 Duurzame productie	54
6.2.1 Energie	55
6.2.2 Industrie	56
6.2.3 Natuurbeheer en toerisme	57
6.2.4 Bosbouw	58
6.2.5 Mijnbouw	58
6.3 Internationale betrekkingen	60
6.3.1 Buitenlandse politiek	60
6.3.1.1 De relatie met Nederland	61
6.3.1.2 Toerisme bevordering	61
6.3.2 Buitenlandsbeleid	62
6.3.2.1 Diasporabeleid	63
6.3.3 Veiligheidsbeleid	64
7. Hoe financieren wij het door ons voorgestane beleid?	65
8. Samenvatting	67

Ontwikkelingsvisie en ontwikkelingsstrategie voor Suriname

Het doel dat V7 nastreeft, is om een welvarende en rechtvaardige samenleving te vestigen, waarin iedereen een kwalitatief goed bestaan kan opbouwen. V7 streeft naar duurzame ontwikkeling. Dit houdt in dat onze menselijke en natuurlijke hulpbronnen in harmonie met het milieu worden ontwikkeld en aangewend, en wel zodanig dat ook toekomstige generaties de vruchten van deze inspanningen kunnen plukken.

In de ontwikkelingsvisie van V7 is Suriname een vredige natie:

- die op principes van vrijheid en democratie is gebaseerd;
- waarin een ieder zich volledig kan ontplooiën;
- gevormd door haar geïntegreerde multi-etnische samenleving, met erkenning en respect voor de harmonische interacties tussen de verschillende delen van onze cultuur;
- waarin alle burgers, organisaties, en instituten, zowel individueel als collectief, hun verantwoordelijkheden en rollen kennen, en zich productief inzetten;
- met een hoog niveau van ontwikkeling, educatie en kennis, op zowel economisch als sociaal - maatschappelijk gebied;
- die de rechtsstaat, de samenleving, het milieu, en de vrije wil van het individu respecteert;
- die effectief en op voorbeeldige wijze in internationale politieke, sociale, culturele en economische activiteiten participeert;
- die haar ontwikkeling zoveel mogelijk op eigen kracht financiert;
- die aan alle Surinamers gelijke ontwikkelingskansen biedt op elk maatschappelijk gebied.

De ontwikkelingsstrategie van V7 richt zich voornamelijk op het genereren van middelen om de ontwikkeling van ons land op eigen kracht te kunnen financieren. De materiële vooruitgang is belangrijk, maar van even groot belang is dat burgers van verschillende etnische, culturele, religieuze, economische, en sociale achtergronden, in vrede, solidariteit en wederzijds respect met elkaar kunnen leven in een veilige omgeving, en dat wordt erkend

dat iedereen recht heeft op vooruitgang, door zijn ontwikkelingskansen te benutten.

Streven naar een harmonieuze samenleving in Suriname is essentieel, gezien de diversiteit aan religieën, etnische groepen, culturen, en de diverse sociaal-economische ontwikkelingsniveaus. Dit vormt het uitgangspunt voor een rechtvaardige maatschappij waarin iedereen zich betrokken en verantwoordelijk voelt bij, en voor het eigen geluk en dat van de ander, alsook voor de bereikte verworvenheden.

Gelijke toegang tot ontwikkelingsmogelijkheden, zoals onderwijs, gezondheidszorg, gezond drinkwater, elektriciteit, infrastructuur en werkgelegenheid, vormen de basis voor vergroting, en rechtvaardige verdeling van het nationaal inkomen.

1. Inleiding

Wat willen wij met ons land?

Ons land maakt een crisis door (o.a. op sociaal-maatschappelijk, parlementair, bestuurlijk, en economisch gebied). Wij hebben dringend behoefte aan een uitweg uit deze crisis. Dat kan door het uitvoeren van een programma waarbij wij de economie herstellen, investeringen aanmoedigen, arbeidsplaatsen scheppen voor arbeidsproductieve personen, en in het bijzonder de vele (vaak hoog geschoolde) jongeren, waardoor zij hun vooruitgang en die van de natie helpen bepalen. Daarbij geldt dat onderlinge verbondenheid en saamhorigheid voorop staan. Wij willen dat elke burger eerlijke ontplooiingskansen heeft, en zich een waardig deel van de gemeenschap voelt.

Bij V7 staat de mens centraal. Uiteindelijk gaat het bij elke ontwikkeling erom dat de mens in vrijheid de kansen tot vooruitgang kunnen scheppen en benutten. Dat doen wij in solidariteit met onze medemens, uit verantwoordelijkheid voor elkaar en met zorg voor de natuur. Dat wij de vruchten van onze inspanningen kunnen plukken, en dat die vruchten ons niet ontnomen worden door ondoordacht gepleegde handelingen of overeenkomsten die een regering sluit met plotseling opduikende transnationale ondernemingen. Wij beseffen het gewicht van de taak die wij op ons willen nemen: het bouwen aan een toekomst van welvaart, welzijn, solidariteit, saamhorigheid en geluk. De culturele verscheidenheid en onze rijke geschiedenis zijn bronnen van inspiratie die ons sterken in de overtuiging dat wij de gestelde doelen werkelijk kunnen bereiken.

Wij willen bouwen aan een land waar leiders waardige voorbeeldfiguren zijn, met wie iedereen, maar in het bijzonder jongeren, zich kan vereenzelvigen. Een land waar sociaal beleid gevoerd wordt, gefundeerd op onder andere kennis, wijsheid en menselijkheid, en geen ondoordachte en overhaaste, populistisch politiek beleid, waarin corruptie doorklinkt.

Wij willen een land opbouwen waarin kinderen en jongeren toegang hebben tot alle vormen van onderwijs van goede kwaliteit, en kunnen opgroeien tot evenwichtige en zelfredzame burgers, met goede kansen op de arbeids-

markt. Jongeren aan wie wij te zijner tijd met een gerust hart het bestuur van het land kunnen toevertrouwen.

Hoe bereiken we dat?

Het is niet moeilijk als wij juiste keuzes maken en goede leiders kiezen. Leiders die zorgen dat door handhaving van wet en recht aan iedereen gelijke kansen wordt geboden, dat goede basisvoorzieningen in onderwijs, gezondheidszorg en sociale zorg toegankelijk worden en dat er leiders komen die investeren in de huidige en komende generaties.

Goede leiders komen niet zomaar binnenlopen. Ze moeten gekozen worden door de kiezers die op 25 mei aanstaande naar de stembus gaan. Wij roepen u allen op om te kiezen voor vooruitgang van uzelf, uw kinderen, uw landgenoten, en uw land.

Dit verkiezingsprogramma is tot stand gekomen door te luisteren naar de mensen op straat die elke dag de eindjes aan elkaar moeten knopen, door te luisteren naar jongeren en studenten die hosselen om hun studie te betalen, en met recht onze hoop voor de toekomst zijn. Wij hebben geluisterd naar de zorgen van de Surinaamse burgers. Zij geven aan dat zij, ondanks hun dagelijkse inzet, zich zorgen maken over de toekomst.

Ook de noden zijn aangehoord van vooral de (kleine) hosselaars die worden verjaagd uit de goudvelden, de kleinlandbouwers die met loze beloften wor-

den zoet gehouden en aannemers die niet, of niet tijdig worden betaald voor aan de overheid geleverde diensten. Zelfstandig werkende mensen zijn de steunpilaren van onze economie. De aspiraties in dit verkiezingsprogramma zijn hun aspiraties en van alle andere Surinamers.

V7 representanten hebben aandachtig geluisterd naar de meningen en inzichten van de hierboven beschreven landgenoten, hebben met elkaar gediscussieerd en hebben dit verkiezingsprogramma samengesteld, dat een weerspiegeling is van de noden en behoeften van de samenleving. V7 heeft op basis daarvan daarna oplossingsmodellen geformuleerd en vervat in een samenhangend ontwikkelingsbeleid.

Dit beleid is gestoeld op de volgende uitgangspunten:

- Bestuur en democratie;
- Opvoeren van de verdiencapaciteit van ons land;
- Werkgelegenheid en productie;
- Mens en maatschappij;
- Duurzame ontwikkeling in partnerschap met burgers.

Wij wensen samen met het Surinaamse volk te werken aan de realisatie van deze beleidsdoelstellingen. Dit zal leiden naar herstel en wederopbouw van ons land, waarin het iedereen weer beter zal gaan. Het is in deze overtuiging dat wij u dit programma aanbieden.

2. Bestuur en democratie

Suriname is een democratische samenleving gebaseerd op het beginsel van de rechtsstaat die de fundamentele rechten en vrijheden van de mens eerbiedigt, en waarborgt. Zowel overheid als burgers dienen zich aan het Surinaamse recht te houden, en te onderwerpen.

Bij een evenwichtige ontwikkeling van onze samenleving hoort een uitgebalanceerde bestuurlijke organisatie. De sleutel tot deze evenwichtige ontwikkeling ligt in de democratische ordening van de samenleving, waarbij bestuurlijke organisatie een maatstaf is. V7 wil een gezonde democratische samenleving met goed bestuur, zodat de burger niet alleen inspraak heeft, maar ook een goede dienstverlening van de overheid krijgt.

Onze democratische samenleving heeft als belangrijk uitgangspunt toepassing van de leer van de “Trias Politica” oftewel de scheiding der machten, om te voorkomen dat de macht in het land in één hand komt. Door de taken van de overheid te verdelen over drie organen (uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht) en deze toe te staan om controle op elkaar uit te voeren, wordt voorkomen dat de overheid haar macht misbruikt, en boven de wet staat.

Voor het doorvoeren van bestuurlijke vernieuwingen die de democratische ordening versterken, is een integrale herziening van onze Grondwet noodzakelijk.

2.1 Herziening van de Grondwet

De praktijk heeft uitgewezen dat onze Grondwet veel tegenstrijdige bepalingen kent die per geval, en naar willekeur worden geïnterpreteerd en toegepast door een kleine groep toevallige politieke machthebbers; dit druist in tegen de rechtsbeleving van het volk. Grote delen van de gemeenschap voelen zich hierdoor niet betrokken bij het staatsbestuur, en hebben een gevoel van rechtsonzekerheid en uitsluiting van rechtsbescherming.

Binnen twee jaar na het aantreden van de V7 regering moet de rechtstaat fundamenteel versterkt zijn. Deze versterking zal plaatsvinden door een inte-

grale herziening van de Grondwet, waar de gemeenschap nauw bij betrokken zal zijn. Onderwerpen die bijzondere aandacht verdienen zijn:

Actiepunten:

- bijstellen van het politiekstelsel;
- (Herformuleren van de taken en bevoegdheden van de drie onafhankelijke machten, de raakvlakken, de wijze van benoeming c.q. verkiezing en ontslag.)
- wijzigen kiesstelsel;
- (Een kiesstelsel moet appelleren aan de directe belangen en wensen van de gemeenschap. Een absoluut rechtvaardig kiesstelsel bestaat niet. Uit een aantal mogelijkheden zal de meest rechtvaardige gekozen moeten worden.)
- bijstellen van de rol van de Staat;
- (De Staat moet vooral facilitator zijn, die de (rand) voorwaarden schept en onderhoudt waardoor zowel collectieve als individuele veranderingsprocessen op gang kunnen komen.)
- vergroten van de participatieve democratie;
- (De betrokkenheid van de gemeenschap mag niet meer facultatief zijn, maar normatief. Wensen van de gemeenschap moeten weerklank vinden bij het bestuur. Hiertoe zal inspraak geïnstitutionaliseerd worden.)

2.1.1 Het politieke stelsel

De huidige Grondwet kent veel tegenstrijdige bepalingen die hun oorzaak vinden in het gemengde (hybride) politieke stelsel. In de Grondwet van 1975 was een zuiver parlementair stelsel opgenomen. In de Grondwet van 1987 is getracht een presidentieel stelsel door te voeren, wat niet geheel is gelukt. Het gevolg hiervan is ons huidige stelsel, dat meer vraagtekens oproept dan oplossingen biedt als het gaat om de relatie tussen staatsorganen. Hierin zal in samenspraak met de gemeenschap een duidelijke richting gekozen moeten worden. V7 is de mening toegedaan, dat ons land een politiekstelsel nodig heeft dat overwegend op parlementaire leest geschoeid moet zijn. Een parlementair stelsel omvat de volgende elementen:

- ✓ wetgeving die tot stand komt in samenspraak tussen regering en DNA;

- ✓ de President is staatshoofd, en hij is onschendbaar (d.w.z. dat hij niet afgezet kan worden anders dan bij wet voorziene omstandigheden), staat boven de drie machten en heeft overwegend ceremoniële taken;
- ✓ de regering wordt geleid door een regeringsleider (minister-president / premier) die verantwoording verschuldigd is aan DNA;
- ✓ de vertrouwensregel is van toepassing, dwz dat de regering of een minister steeds het vertrouwen moet genieten van de meerderheid van DNA. Mocht het vertrouwen geschaad worden, dan zal de regering of de betrokken minister moeten aftreden;
- het tussentijds ontbinden van DNA is voorbehouden aan het staatshoofd en niet aan de regeringsleider. Het staatshoofd kan DNA ook ontbinden indien er een patstelling in de politieke verhoudingen, dan wel de politiekvoering dreigt te ontstaan. Hierdoor is de taak van het staatshoofd niet puur ceremonieel.
- DNA behoeft electorale legitimatie, de regering niet;
- Ministers zijn zowel individueel als collectief verantwoording verschuldigd aan DNA.

Samen zullen wij nagaan, welk stelsel voor ons land het beste geschikt is om ontwikkelingsdoelen zo snel, efficiënt en effectief mogelijk te realiseren.

2.2 Behoorlijk bestuur

V7 zal goed openbaar bestuur voeren, dat zal toezien op de democratische totstand- koming van wet- en regelgeving waar alle onderdanen aan onderworpen zijn. Wij kiezen voor het voeren van transparant beleid, en het afleggen van verantwoording aan het volk voor verrichte handelingen. Ook zullen wij de communicatie met de samenleving en de volksvertegenwoordigende lichamen optimaliseren. V7 zal zorgen voor een overheid die: doeltreffend en doelmatig opereert; haar toezeggingen nakomt.

Actiepunten:

- integriteit in openbaar bestuur, o.a. door:
 - ✓ Afdwingen en vergroten van de integriteit van bestuurders;
 - ✓ (Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat bestuurders en

medewerkers van de overheid integer zijn. Het optreden van de overheid heeft immers grote gevolgen voor burgers en bedrijven.)

- ✓ Transparantie in doeltreffende en doelmatige besteding van staatsmiddelen;
- Corruptiebestrijding:
 - ✓ indienen van de ontwerp anti-corruptiewet bij DNA binnen 6 maanden na aantreden van de V7 regering;
 - ✓ uitvoeren van een nationaal integriteitsplan;
 - ✓ oprichten van een anti-corruptie instituut;
 - ✓ toetreden tot de UNCAC, en de volledige uitvoering van de Inter-Amerikaanse Anti-Corruptie Conventie;
- implementeren van de Wet Openbaarheid van Bestuur;
- Instellen van een Ombudsbureau voor zaken die zich voordoen in de relatie tussen de overheid en de burgerij;
- verdere decentralisatie van het politiek-bestuurlijk systeem:
 - ✓ institutioneel versterken van ressort- en districtsraden;
 - ✓ opname van districtsprojecten, die een integraal onderdeel zijn van de begrotingen van de diverse ministeries;
 - ✓ rationaliseren van taken en bevoegdheden van alle ministeries;
 - ✓ creëren van meer mogelijkheden voor de districten om inkomsten te vergroten;
 - ✓ versterken van het traditioneel gezag;
 - ✓ oplossen van het grondenrechtenvraagstuk;
 - ✓ waarborgen en conserveren / behouden van het bestuurssysteem van
 - ✓ het traditioneel gezag naast de centrale overheid;
 - ✓ concretiseren van taken en bevoegdheden van het traditioneel gezag m.b.t. het beheer over een duidelijk afgebakend gebied;
 - ✓ demarcatie van de woongebieden van de Inheemsen en andere tribale volkeren en het gebied waarvan zij economisch afhankelijk zijn;
- opzetten van eigen faciliteiten (zoveel als mogelijk) door de Overheid.

2.3 Democratie

Om de verdere ontwikkeling van de democratische staat Suriname te bevorderen, zullen door V7 onderstaande acties ondernomen worden.

Actiepunten:

- bevorderen en verruimen van burgerparticipatie:
 - ✓ Bevorderen van burgerinitiatieven i.s.m. de Districts- en Ressortsraden;
 - ✓ Inrichten van Districtsinternetsites om contacten tussen burgers en districteninstanties makkelijker te laten verlopen en informatie over de districten beter vindbaar te maken;
- instellen van een Ombudsbureau voor zaken die zich voordoen in de relatie tussen de overheid en de burgerij;
- versterken van de onderlinge communicatiestructuren tussen de verschillende overheidsdiensten;
- waarborgen van vrije meningsuiting en persvrijheid.

2.4 Veiligheid

Suriname is een gezegend land om in te wonen, te werken, en te investeren. Eerbiediging van wet- en regelgeving in het algemeen en mensenrechten in het bijzonder, is een voorwaarde voor een welvarende en stabiele samenleving en duurzame economische ontwikkeling.

Veiligheid staat hoog op de agenda van V7, niet alleen omdat het een fundamenteel mensenrecht is, maar ook omdat het de basis vormt van o.a. vrede, participatie in ontwikkelingsprocessen en duurzame ontwikkeling. Rechtszekerheid is een randvoorwaarde voor economische groei in Suriname.

V7 ziet de zorg voor veiligheid als één van de voornaamste taken van de overheid om samen met alle actoren die betrokken zijn bij het veiligheidsbeleid te zorgen voor de uitvoering van de onderstaande actiepunten.

Actiepunten:

- introduceren en uitvoeren van een “Nationaal Veiligheidsplan”;
- zorgen voor een veilige woon- en leefomgeving door optimale samenwerking tussen Leger en Politie te bewerkstelligen om criminaliteit in te dammen (Nationaal Veiligheidsplan);
- heractiveren van buurtmanagers, en wijkkantoren in elk ressort;
- bieden van slachtofferhulp en nazorg;
- hechtere samenwerking met internationale organisaties ter bestrijding van lokale en grensoverschrijdende drugscriminaliteit, wapenhandel, terrorisme, mensenhandel, cybercrime en andere vormen van criminaliteit;
- benoemen van meer rechters;
- aanpassen van de huidige wetgeving, op zowel strafrechtelijk gebied, als op dat van administratieve processen van strafrechtelijke vervolging, voor een snelle en efficiënte afhandeling van strafzaken;
- verbeteren van het resocialisatieproces van gedetineerden;
- vergroten van de zichtbaarheid en quick-response van de politie op straat;
- vergroten van veilig ondernemerschap en veilige winkelcentra;
- bevorderen van jeugdveiligheid vooral met betrekking tot alcohol en drugsgebruik;
- bevorderen van de veiligheid in en rondom scholen en woonwijken;
- opzetten van meerdere permanente en semi-permanente politie-, militaire- en brandweerposten in het binnenland;
- verhogen van verkeersveiligheid;
- formaliseren van wettelijke regelingen voor de kustwacht;
- institutioneel versterken van het NCCR;
- institutioneel versterken van de Stichting Nazorg voor ex-militairen;
- heroverwegen van de positie van de “Counter Terrorism Unit”(CTU).

3. Financieel beleid

Tegen het eind van 2010 behoorde Suriname tot één van de weinige landen in de regio met aanhoudende economische groei, lage inflatie, en een stabiele wisselkoers. Deze moeizaam gerealiseerde groei en ontwikkeling wordt te niet gedaan door ondoordachte uitgaven, uitvoering van populistische programma's door de huidige regering, een toenemende staatsschuld, en geïnstitutionaliseerde corruptie. Dit zijn zaken waarvan de negatieve gevolgen niet altijd op korte termijn zichtbaar zijn, maar die zich onherroepelijk en meedogenloos in de (nabije) toekomst zullen manifesteren en wreken.

Suriname heeft veel economische meevallers gekend, vrijwel uitsluitend in de mijnbouwsector. Dankzij deze meevallers heeft de huidige regering aanzienlijke staatsinkomsten verkregen. Maar door haar attitude en slechte begrotingsdiscipline heeft deze regering een zwaar verkwistend beleid kunnen voeren, waarvan de gevolgen nog niet voelbaar zijn voor de bevolking. Om te voorkomen dat Suriname belandt in een situatie van “verspilling nu en verval in de toekomst”, dient onmiddellijk het tij gekeerd te worden.

De verkiezingen van 25 mei a.s. leggen mogelijkwerwijs een basis om dit onverantwoordelijk handelen van de zittende regering een halt toe te roepen en het tij te keren. Dat kan alleen als u, de kiezer, vertrouwen stelt in V7 en ons ruim mandaat (2/3 meerderheid= 34 zetels in DNA) geeft om duurzame ontwikkeling te brengen en welvaart en welzijn te creëren voor alle burgers.

Onze economie moet geleid worden naar het pad van wel doordachte bestedingen en investeringen voor langetermijn groei en ontwikkeling. Wij zijn het aan onze jongeren en toekomstige generaties verplicht om de financiële meevallers van vandaag te investeren in sectoren die garanderen dat ook zij, wanneer zij volwassen zijn, nog daarvan kunnen profiteren.

V7 hanteert voor de formulering van haar financieel-economisch beleid de volgende uitgangspunten:

- ✓ creativiteit en innovatie;
- ✓ bevorderen, en ontwikkelen van talent, fysieke en intellectuele capaciteiten;
- ✓ gelijke kansen voor iedereen die de markt wil betreden;
- ✓ faciliterende overheid;
- ✓ verruimen armslag van het bedrijfsleven;
- ✓ verdere decentralisatie van de districten;
- ✓ projectie van de wereldeconomie;
- ✓ sluiten van allianties met grotere economische machten;
- ✓ versterken van onze economie door o.a. inventarisatie en optimale benutting van de mogelijkheden, in termen van kapitaal en kennis, die geboden worden door onze landgenoten in diaspora.

Dit programma omvat het door ons te voeren beleid voor het herstel van het budgettaire evenwicht tussen inkomsten en uitgaven van de staat om de financieel-monetaire stabiliteit, een evenwichtige/positieve betalingsbalans positie, een stabiele wisselkoers en lage inflatie te garanderen. Het gaat ook om het verduurzamen van de economische resultaten, zodat iedereen, niet alleen nu maar ook in de toekomst, zekerheid heeft een waardig bestaan te kunnen leiden. De ontwikkelingen in de wereld eisen voortdurende aanpassingen in de aansturing van de economie, om de verdien capaciteit te vergroten, en welvaart en welzijn van de bevolking te waarborgen.

Na een algemene beschouwing komen aan de orde het verduurzamen van de economie, alsook de vernieuwingen die V7 zal bewerkstelligen.

3.1 Algemeen

De volgende actiepunten worden door V7 van eminent belang geacht om de welvaart en het welzijn van de bevolking te waarborgen.

Actiepunten:

A. Financieel-beleid

- efficiënt budgettair beleid: het doelmatig besteden van ontvangen gemeenschapsgelden;
- (Dit zijn de belastingen en niet belastingmiddelen. De bij wet vastgestelde “begrotingsloten” controleren.)
- balans brengen in de overheidsinkomsten, en -uitgaven;
- transparant maken van het financieel beheer en de administratie. Productgerichte begroting. Dienstverleningsovereenkomsten nakomen;
- verruiming overheidsontvangsten;
- heroriëntatie van de inzet van de government- take; (De governmenttake tillen naar bestemmingsheffing.)
- institutioneel versterken van de CBvS;
- waarborgen van de onafhankelijkheid van de CBvS;
- voorwaarden scheppen voor het verder verbeteren van de credit rating.

B. Fiscaal-beleid

- Evaluatie en herschikking van het belastingstelsel in het bijzonder:
 - ✓ verruimen van indirecte belastingen;
 - ✓ ondersteunen van lokale ondernemers;
 - ✓ institutioneel versterken van het Douane Korps. (De belastingwet- en regelgeving worden in dit kader vernieuwd.)

C. Economisch-beleid

- stimuleren van het lokale ondernemerschap met speciale aandacht voor vrouwen en jongeren;
- opzetten van een stimuleringsfonds voor lokale ondernemers;

- aantrekken van buitenlandse investeerders om met lokale ondernemers in joint-venture rendabele bedrijven en industrieën op te zetten;
- actualiseren van de investeringswet;
- instellen van een “Research and Development and Innovation fund” in samenwerking met het bedrijfsleven;
- verscherpen van de veiligheids- en kwaliteitscontrole op lokale en importproducten;
- bevorderen van technologie door investeringen in duurzaam wetenschappelijk onderzoek en technologie voor productiviteitsontwikkeling;
- instellen van een productiviteitscentrum.

D. Monetair-beleid

- stringente bewaking van de waarde van de SRD;
- minimaliseren van monetaire financiering van staatsuitgaven;
- versterken van de koopkracht door het beteugelen van de inflatie;
- opzetten van een stabiliteitsfonds (spaarfonds) met een deel van de opbrengsten uit de mijnbouwsector.

3.2 Verduurzamen van de economie

Wij zullen hierbij de onderstaande maatregelen implementeren:

Actiepunten:

A. Diversificatie van de economie

- bevorderen van productdiversificatie in de diverse sectoren o.a.:
 - ✓ medicinale planten voor de farmaceutische industrie;
 - ✓ agrarische sector;
 - ✓ mineralen sector;
 - ✓ toerisme sector;
 - ✓ outsourcing (b.v. Call Centers, helpdesks);
- rehabilitatie van natuurgebieden (zowel vegetatie als bodem) ten behoeve van het toerisme;
- vergroten van de potentie van toerisme in elk district met behoud van cultuur en tradities;

- verbeteren en vernieuwen van het beleid m.b.t. stadsverfraaiing met name monumentale gebouwen;
- beschikbaarstellen / ontwikkelen van fondsen voor het onderhoud en de bescherming van monumentale gebouwen;
- ontwikkelen van partnerschappen tussen de publieke en private sector om te komen tot verbetering van de sector toerisme en van de kwaliteit van de dienstverlening.

B. Ontwikkeling van de menselijke hulpbron

- afstemmen van het onderwijssysteem op de behoefte en eisen van de arbeidsmarkt;
(Er worden meer middelen toegewezen aan het Ministerie van onderwijs en het beroepsonderwijs wordt een van de beleidsprioriteiten.)
- faciliteren van “Lifelong Learning”;
- stimuleren van het ontwikkelen van een HRM –beleid in elke sector.

3.3 Vernieuwingen

De aandacht wordt gericht op het stimuleren en faciliteren van een duurzame economische dynamiek in Suriname. Dit moet resulteren in een stabiele private productie- en dienstensector op langere termijn. Deze wordt gekenmerkt door een toename van bedrijvigheid binnen de handels- en industriese sector, een aantrekkelijk investeringsklimaat en een gevarieerde productiebedrijvigheid. Deze factoren zullen duurzame werkgelegenheid bieden, waardoor een groter deel van de beroepsbevolking bestaanszekerheid kan genieten.

De ontwikkelingsformule die deze economische groei mogelijk moet maken is als volgt:

Actiepunten:

A. Districtsbranding

(Districtbranding moet ervoor zorgen dat districtsgemeenschappen sociaal-economisch kunnen bloeien in eigen district, en het district prominent op de kaart wordt gezet.)

- opstellen van een districtsontwikkelingsplan, waar de diverse districtsbesturen en –gemeenschappen de voornaamste inhoud aan geven;
- *branding* van het district op haar bestaande of nieuw gecreëerde niche; (Promoten van goederen en diensten waarin het district zich positief onderscheidt in een afgebakend en bewerkbaar deel van de markt.)
- stedenbanden aangaan en/of versterken.

B. Alternatieve energie voor gezinshuishoudens

- voorzien van gezinshuishoudens van additionele alternatieve energiebronnen, waaronder natuurlijke energiebronnen zoals zonne-energie.

C. Beroepen

- verruimen van het aantal toelatingen in de beschermde beroepen;
- stimuleren, faciliteren en ordening van vrije - en traditionele beroepen.

D. Bereikbaarheid en connectiviteit

- opzetten van bus terminals volgens het ressort hubsysteem(inter modaal verkeer);
- garanderen van een goede verbinding over water voor intensivering van de economische activiteit tussen Paramaribo en het district Commewijne;
- verbeterde landelijke toegang tot betaalbare internetfaciliteiten voor de doorsnee huishoudens in Suriname;
- internationale verbindingen:
 - ✓ outillieren van de Surinaamse haven als regionale afhandelingshaven (zie ook 5.1.4 Infrastructuur).

E. Diaspora

- evaluatie van de wet Personen van Surinaamse Afkomst (PSA) voor het vlot verloop van aantrekken van diaspora kennis en kapitaal;
- instellen van een directoraat diaspora bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken dat speciaal belast zal zijn met het uitvoeren van het diaspora beleid m.b.t. van het aantrekken van kennis en kapitaal.

F. Ondernemerschap

- condities en voorwaarden voor het vestigen van het MKB krijgen beleidsaandacht en een wettelijk kader;
- stimuleren van het aangaan van joint ventures met buitenlandse ondernemingen.

G. Overheidsdienstverlening

- verbetering van de deskundigheid, en efficiëntie, en verhoging van de productiviteit, en klantvriendelijkheid van het overheidsapparaat;
- automatisering van de administratie en elektronische afhandeling van stukken (e-government service);
- aanpassing van belangrijke overheidsgebouwen en -diensten aan de behoeften van seniorenburgers en mensen met een beperking.

4. Werkgelegenheid en productie

V7 zal een integraal samenhangend werkgelegenheidsbeleid uitvoeren, gericht op productie, creëren van duurzame werkgelegenheid en armoedebestrijding. In onze sociaal- democratische politiekvoering staat de mens centraal. Vandaar dat de factor arbeid een bijzondere plaats inneemt in ons beleid. Het streven is gericht op een rechtvaardige verdeling van de nationale inkomsten, waarbij getracht wordt de factor arbeid in zijn algemeenheid beter te waarderen. Wij erkennen dat er prioriteitssectoren zijn uitgaande van het gebruik van de bestaande natuurlijke hulpbronnen enerzijds en sectoren die reeds een belangrijke bijdrage leveren aan het BNP anderzijds. Echter, gezien het belang van de ontwikkeling van het arbeidspotentieel qua omvang en kenmerken, zijn alle sectoren belangrijk voor de ontwikkeling van ons land. De volgende subgebieden komen in dit hoofdstuk aan de orde:

1. Arbeidsmarkt en Werkgelegenheid;
2. Vakbeweging;
3. Productie:
 - a. Agrarische Sector;
 - b. Landbouw, Veeteelt, Aquacultuur en Voedselproductie;
4. Industrie .

4.1 Arbeidsmarkt en Werkgelegenheid

Het arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsvraagstuk is niet alleen nauw verbonden met productiviteitsontwikkeling, maar ook met een rechtvaardige verdeling van de vruchten van economische groei.

Het nationaal beleid van V7 zal gericht zijn op een betere integratie van arbeid (werk) en onderwijs (school). Aansluiting op, en rationalisering van het onderwijsaanbod zal leiden tot een efficiëntere inzet van onderwijsmiddelen. Een goede en nauwkeurige afstemming op de arbeidsmarkt kan pas succesvol zijn als de toekomstige behoefte op de arbeidsmarkt gedetailleerd in kaart is gebracht.

V7 heeft in het door haar te voeren beleid de volgende actiepunten opgenomen:

Actie punten:

- zorgen voor harmonieuze arbeidsverhoudingen, sociale bescherming, loon- en prijsbeleid, versterken van collectieve onderhandelingsinstituten en het bevorderen van sociaal dialoog tussen de sociale partners;
- aanpassen van de arbeidswetgeving in lijn met internationale en regionale verdragen, en de nationale realiteit;
- uitwisselen van arbeidsmarktinformatie tussen de overheid en de sociale partners;
- mede vertalen van economische groei in termen van duurzame productiviteitsverhoging, competentie-ontwikkeling, en groei van de productieve werkgelegenheid;
- evalueren en verbeteren van de sociale voorzieningen voor werkers in de private sector, zoals het vraagstuk van betaald zwangerschapsverlof;
- opheffen van het tekort aan gekwalificeerde, competente werkers met de nadruk op technisch opgeleid personeel, gericht op concrete behoeften van de economische en dienstverlenende sectoren;
- ontwikkelen van specifieke leer- en werktrajecten en andersoortige projecten voor de begeleiding van drop-outs, waaronder het verder ontwikkelen van vaardigheden, en competenties op basis van regionale en internationale standaarden en de Caribbean Qualification Structure vanwege de “Single market Economie” en het “vrij personen verkeer”;
- intensiveren van HIV/AIDS-preventieprogramma’s op de werkplek;
- uitbannen van kinderarbeid aan de hand van onderzoek en uitvoering van specifieke programma’s gericht op versterking van zwakke huishoudens;
- opzetten (bij wet) van een Nationale Trainingsautoriteit, die de zorg zal dragen voor het vaststellen en ontwikkelen van beroepsstandaarden, beroepsprofielen, en een kwalificatiestructuur.

4.2 Vakbeweging

De wettelijke- en sociale bescherming van werknemers moet worden verbeterd, en de positie van de vakbeweging als sociale partner moet worden versterkt. V7 zal er dus voor zorgen dat de sociale beschermingswetten ingesteld cq. aangepast worden (w.o. zwangerschapsregeling, pensioenwet, ziekenzorgregeling). Deze wetten zijn van eminent belang voor werkers en hun gezinnen. Het Tripartiete Overleg (TO) zal duidelijker benut worden in dialoog met de regering om daarmee te helpen het evenwicht in de samenleving te bewaren.

Het te voeren beleid door V7 is gestoeld op de volgende actiepunten:

Actiepunten:

- aanpassen van de wet op de CAO's met de optie van bindendverklaring;
- instellen van overleg c.q. inspraakorganen binnen bedrijven;
- formuleren van een wet op het sociaalplan bij reorganisaties of belangrijke organisatiewijzigingen van bedrijven en overheidsinstellingen;
- invoeren van de wet op contractarbeid;
- zorgen voor een wettelijke basis voor de Bemiddelingsraad;
- heractiveren van de SER;
- versterken van de arbeidsmarktinstututen, zoals de arbeidsbemiddeling, de bemiddelingsraad en een arbeidsinformatie- en datasysteem.

(Versterking van onze concurrentiepositie, en vermogen als land zal in dit kader sterk ter hand genomen worden met het oog op de verdere ontwikkeling van onze natuurlijke hulpbronnen.)

4.3 Productie

Toegankelijkheid tot kapitaal, grond en technologie zijn samen met de factor arbeid van eminent belang bij de verdere stimulering van de lokale productie. In de komende beleidsperiode zal bijzondere aandacht worden besteed aan het opzetten van nieuwe industrieën c.q. professionalisering van de niet traditionele industrieën. Hierbij zullen wij de focus zoveel als mogelijk richten op concurrerende export-producten die gebaseerd zijn op lokale talenten en hulpbronnen, zoals de muziek industrie en handcraft.

4.3.1 Agrarische sector

Het beleid zal erop gericht zijn Suriname een wezenlijke rol te laten spelen in de voedselvoorziening van de regio in het bijzonder de CARICOM. Hiervoor zal geïnvesteerd worden in nieuwe agrarische technologieën, en in de menselijke hulpbronnen; als integraal deel van een te formuleren strategisch programma voor de ontwikkeling van de agrarische sector, de z.g. agro-matrix voor Suriname. De agro-matrix zal ook richting moeten geven aan de verdere diversificatie van de sector, en het verwerken van agrarische producten tot halffabricaten en eindproducten. In navolging van het rijstinstituut zullen er ook andere agrarische instituten ingesteld of gereactiveerd worden om de ontwikkeling van andere gewassen of producten te bevorderen. De bevordering van cassaveteelt is hiervan een voorbeeld.

Het beleid van V7 zal ook gericht zijn op het stimuleren van coöperatieve samenwerking om de productie kosten omlaag te brengen.

4.3.2 Landbouw, veeteelt, aquacultuur en voedselproductie

Ter vergroting van de voedselproductie zal het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij worden geherstructureerd voor optimale facilitering van investeerders. De traditionele en niet- traditionele voedselproducerende gebieden zullen versneld duurzaam verder ontwikkeld worden. Een integraal nationaal bestemmingsplan zal hierbij als richtsnoer dienen. De plattelandsboeren (binnenlandsbewoners) zullen begeleid en gefaciliteerd worden om van de “slash & burn” praktijk (shifting cultivation) over te stappen op duurzame grondbeheersing/bewerking. Verder zullen soepele financieringsmodaliteiten voor deze groep worden ontwikkeld. De benadering hierbij zal zijn om traditionele- en niet traditionele gewassen commercieel te verbouwen. Producenten in collectief verband zal zoveel mogelijk gestimuleerd worden.

De aanpak van V7 is gestoeld op de volgende actiepunten:

Actiepunten:

- inventarisatie van geschikte landbouwgebieden en deze bij wet reserveren;
- ontwikkelen van fruitteelt met lokale industriële verwerking van het fruit in daarvoor in aanmerking komende gebieden;
- verbeteren/verhogen van de productie van drooglandrijst en rijstproducten;
- stimuleren van kastuinbouw door middel van gericht agrarisch onderwijs;
- stimuleren en verhoging van de productie van biologisch geteelde groente evenals het verwerken van bosproducten;
- verbeteren/vergroten van de lokale productie van traditioneel en niet- traditioneel geteelde landbouwgewassen waaronder: cassave en cassave producten, pinda en andere peulvruchten, kasjoe, tayersoorten en andere aardvruchten;
- wederopstarten van de palmolie-industrie in Suriname;

- nieuwe landelijke opzet van aquacultuur in de daarvoor in aanmerking komende gebieden en incentives voor potentiële ondernemers;
- verzorgen van trainingen door LVV in achtergestelde gebieden om bevolkingslandbouw (moestuintjes, schooltuintjes) te stimuleren en daardoor o.a. de voedselzekerheid te waarborgen;
- stimuleren van coöperatie.

4.3.3 Industrie

Een goed uitgebalanceerde strategie voor industriële ontwikkeling is een basisvoorwaarde voor versnelde economische groei. De industriële sector is nog onvoldoende ontwikkeld, ondanks de beschikbaarheid van voldoende grondstoffen, kennis en menskracht. Het onderwijssysteem zal volledig worden aangepast als katalysator van de industriële ontwikkeling van Suriname. Het aantrekken van “know how” en investeringskapitaal zal hiernaast ook een belangrijke rol spelen. De investeringswet zal zodanig aangepast worden dat een versnelde toestroom van investeerders op gang komt.

Actiepunten zijn uitgewerkt in hoofdstuk 6: “Duurzame ontwikkeling in partnerschap met de Surinaamse burger”.

5. Mens en maatschappij

Wij van V7 willen een harmonische samenleving opbouwen bestaande uit kritische, verantwoordelijke burgers, die optimale ontplooiingskansen krijgen om hun talenten volledig te ontwikkelen, en zo een bijdrage kunnen leveren aan het bereiken van welvaart en welzijn van de natie:

- ✓ burgers die voldoende toegerust zijn om de huidige en toekomstige uitdagingen met vertrouwen tegemoet te treden;
- ✓ burgers die op een waardige wijze in eigen levensonderhoud kunnen voorzien;
- ✓ burgers die toegang hebben tot basis(zorg)voorzieningen.

De volgende thema's komen in dit hoofdstuk aan de orde:

1. Onderwijs;
2. Gezondheidszorg;
3. Jongeren;
4. Sociale zekerheid;
5. Arbeid;
6. Gezin;
7. Huisvesting en woningbouw;
8. Sport;
9. Kunst en cultuur;
10. Mensen met een beperking;
11. Seniorenburgers.

5.1 Onderwijs

V7 hanteert de volgende stellingen als leidraad:

- De toekomst van Suriname wordt voor een belangrijk deel bepaald door de kwaliteit van het educatiesysteem.
- Het is van het grootste belang om te investeren in het menselijk potentieel waardoor burgers zich ten volle kunnen ontplooiën en op een waardige wijze in hun levensonderhoud kunnen voorzien.
- Onderwijs is een effectief mechanisme om armoede te bestrijden, en sociale ongelijkheid te verminderen c.q. op te heffen.

- Onderwijs zorgt voor een betere maatschappelijke positie van kinderen/mensen uit een kansarme milieu.
- Onderwijs zorgt voor een internationaal concurrerende beroepsbevolking, en verschaft impulsen voor nationale welvaart.
- Onderwijs krijgt topprioriteit in het beleid van samenwerkende politieke partijen.

Onderwijs dient ontwikkelingsgericht te zijn.

Wij moeten burgers opleiden die met hun kennis en vaardigheden de ontwikkelingskansen van onze natie kunnen benutten. Wij moeten verdienen met ons onderwijs, en zodoende materiële groei en welvaart bestendigen. De focus moet liggen op het efficiënt vergaren en toepassen van kennis die voor onze ontwikkeling van belang is. Onderwijsbeleid staat niet op zich zelf, maar is gekoppeld aan een duurzaam (economisch) toekomstperspectief, en moet in samenhang bekeken worden.

Opvoeden tot kritische en verantwoordelijke burgers.

Het onderwijs moet leerlingen stimuleren tot een kritische, verantwoorde-lijke houding en het onbevangen ventileren van een mening. Onderwijs fungeert als de draagbalk van de natie. Er zal een evenwicht gevonden moeten worden tussen kennis en vaardigheden enerzijds en de normatieve waarde van ons onderwijs anderzijds. De school is bij uitstek een leer- en vormings-instituut waarbij normen, waarden en moraal moeten worden aangescherpt.

Wat zijn de principes die gehanteerd worden?

- Progressiviteit;
(V7 gaat voor progressiviteit en ambitie.)
- Onderwijsinnovatie;
(Vernieuwing van het onderwijs is noodzakelijk om kennis en vaardigheden te ontwikkelen om met vertrouwen de huidige en toekomstige uitdagingen tegemoet te treden.)
- Toegankelijkheid.
(Het streven naar optimale ontwikkelingskansen voor iedere burger op het gehele grondgebied van Suriname.)

Kerngebieden:

- E- Education.
(ICT in het onderwijs als geïntegreerd onderdeel van educatie.)
- Kenniseconomie.
(Technologische innovatie en toepassing zullen op den duur leiden tot verhoogde economische groei.)
- Binnenland.
(Het binnenland is een stimuleringsgebied. Aandacht en specifieke programma's voor achterstandsgebieden, bijvoorbeeld het invoeren van "afstandsonderwijs".)
- Het milieuvraagstuk en milieubewustzijn.

V7 heeft de volgende actiepunten geformuleerd als onderdeel van het door haar te voeren beleid:

Actiepunten:

A. Toegankelijkheid

- gelijke kansen voor deelname aan onderwijs, en optimale voorzieningen voor iedereen;
- het binnenland is een stimuleringsgebied. uitvoeren van activeringsprogramma's;
- beter onderwijs, beter resultaat en meer kansen op de arbeidsmarkt;
- verbeteren van onderwijsmogelijkheden.
- betere huisvesting leerkrachten en schoolaccommodaties;
- pilotproject : Kwaliteitsonderwijs GLO: "Toetsresultaten boven 70%";
- herformuleren doelen "Naschoolse opvang" ;
- remedial teaching(speciale begeleiding voor "minder sterke" leerlingen);
- evaluatie en monitoringsbureaus instellen;
- voortgangscntrole en toezicht ter voorkoming van verspilling en verkwisting;
- stimuleren van gezonde voeding op alle GLO en VOJ scholen;
- opzetten van middelbare scholen o.a. in Brokopondo en in Marowijne;
- uitvoeren van een urgentieprogramma ter versterking van het Speciaal Onderwijs (mensen met een beperking);

- uitbreiden van studiefinanciering/-lening en de instelling van een Studiefinancieringautoriteit; (Versoepeling om in aanmerking te komen voor studiefinanciering /borgstelling/ avond VOS ook aanspraak op studietoelage.)
- instellen van soepele procedures bij aanvraag van” internationale beurzen”(bureaucratie indammen);
- heroriëntatie van het beleid m.b.t. de acceptatie van internationale beurzen;
- maken van regels ten aanzien van de validering van de diploma’s van afgestudeerde buitenlandse beursalen.

B. Wetenschapsbeoefening

- stimulering wetenschappelijk onderzoek door toekennen subsidie;
- instellen van een nationaal fonds voor onderzoek, technologie en innovatie;
- odernisering en uitbreiding van de ADEKUS campus, en ontwikkelen PTC- en NATIN studentenverblijven;
- versterken van de onderzoeks- en technologische capaciteit in het hoger onderwijs;
- investeren in nieuwe technologie en Research & Development (R&D) zodat nieuwe producten en technieken ontwikkeld worden;
- aanpassen van curricula en bijscholen van onderwijzend personeel en docenten;
- vergroten van de dienstverlening van de universiteit aan de samenleving;
- betrekken van de universiteit bij het verrichten van onderzoek voor innovatie van producten en diensten, en een betere aansluiting en wisselwerking tussen kennisinstututen en het bedrijfsleven.

C. Technologie en Innovatie

- instellen van de afdeling (Onderwijs)innovatie Opzetten van een Departement voor afstandsonderwijs (Unit voor online Courses op het IOL);
- invoeren van E- education, w.o. het volgen van lessen online;
- aanvang project :“Elke student een laptop/ tablet“op VOJ / VOS en Hoger onderwijs;

- zorgen voor “Wifi” op alle onderwijsinstellingen;
- ontwikkeling van een Masterplan ICT in onderwijs.

D. Arbeidsmarkt

- voorzien in arbeidsplaatsen voor afgestudeerden (verpleegkundigen, ICT, vaklui, horeca);
- bevorderen en moderniseren van agrarisch onderwijs en technisch onderwijs;
- herwaarderen van salarissen van onderwijsgeveden.
- Dienstbaarheid
- opzetten van meer (mediatheken) multifunctionele onderwijscentra;
- tegemoetkomen van scholieren m.b.t. transport met openbaar vervoer;
- stimuleren van nationale integratie d.m.v. kunst, cultuur, sport, muziekeducatie, basic life skills en healthy lifestyle;
- ondersteunen van het bijzonder onderwijs;
- invoeren van Milieueducatie op alle niveaus.

E. Begeleidingssystemen

- verbreden van de zorg in onderwijs met aandacht voor gedrags- en leerproblemen in onderwijs:
 - ✓ “Minder sterke” leerlingen :
remedial teaching en begeleiding; (opvang en begeleiding kansarme groepen.)
 - ✓ Beter presterende leerlingen:
meer intellectuele en creatieve uitdagingen verschaffen;
- vergroten van schoolleiderschap d.m.v trainingen;
- systematische her -en bijscholing van alle leerkrachten op alle niveaus;
- zorg dragen voor standaard voorzieningen voor leerlingen en leerkrachten met een beperking;
- uitbreiden van volwassenen educatie naar alle districten.

F. Verminderen van het aantal drop-outs

- geen zittenblijvers op de basisschool maar gedifferentieerde overgang naar niveaugroepen;
- intensiveren van de begeleiding;
- bieden van gerichte trainingsmogelijkheden;
- ontwikkelen en implementeren van motivatie programma’s;

- ontwikkelen en aanbieden van Stimuleringsprogramma's voor vroegtijdige schoolverlaters om weer naar school te gaan;
- afsluiten van duurzame partnerschappen met organisaties die zich hiervoor beijveren (NGO);
- bevorderen van ouderparticipatie in schoolprogramma's.

G. Meertaligheid

- uitvoeren van een haalbaarheidsstudie voor meerdere instructietalen in het onderwijs;
- ordenen van de meertaligheid middels:
 - instellen van een Taalraad;
- aanbieden van taalkeuzen:
 - Engels aanleren in een vroeg stadium (3^e klas GLO);
 - Spaans, Portugees, Mandarijn en Frans facultatief aanbieden.

H. Culturele ontplooiing van de mens en de samenleving

- bouwen van Nucleuscentra inclusief onderwijs Coördinatiecentra in elk district (mediatheken, internetfaciliteiten en electronic devices, IP phones, audio- visuele middelen ,ICT lokalen, sportvelden, muziek, aula, vergaderlokalen, training centra, practicum lokalen en toiletgroepen);
- opnemen van cultuuronderwijs in curriculum van GLO en VOJ;
- instellen van een cultuurfonds.

I. Institutionele versterking MINOV

- institutioneel versterken van het ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling gelet op de kerntaken, i.h.b. afdeling curriculumontwikkeling ,begeleiding, inspectie, onderzoek en planning, Bureau Voortgezet Onderwijs (BVO) en Bureau Lager Onderwijs (BLO), ontwikkelingsdienst;
- wettelijke grondslag voor alle onderwijsinstututen;
- opzetten en instellen van het Expertisecentrum Curriculumontwikkeling;
- opzetten van een monitoring en evaluation Unit;
- heroriëntatie project vernieuwing Basisonderwijs;
- decentralisatie van onderwijsbeleid naar de districten;

- professionaliseren van het beroep van leerkracht en certificeringprogramma gekoppeld aan een passende HRM-beleid in de sector Onderwijs;
- versterken van het management van scholen;
- invoeren van institutionele kwaliteitsbeleid en nationale kwaliteitsbewaking van onderwijs.

J. Hoger onderwijs Zie ook cluster Wetenschapsbeoefening

- opzet van een pilot Open Universiteitsprogramma voor stad en districten m.b.v. afstandsonderwijs;
- opzetten van een directoraat Hoger Onderwijs;
- versterken van het Bureau van het Nationaal Orgaan Voor de Accreditatie (Bureau NOVA) d.m.v. bemensing en capaciteitsopbouw;
- invoeren van een HR-managementsysteem;
- bijstellen van het subsidiebeleid:
 - uitkeren van een vast bedrag per ingeschreven student aan een instelling;
 - toename subsidie bij wetenschappelijk onderzoek;
- ontwikkelen van een nieuwe visie op het Hoger Onderwijs gericht op de ontwikkeling van de productiesectoren;
- bijstellen en afkondigen van de Wet op het Hoger Onderwijs e.e.a. i.s.m. de diverse actoren;
- controle op de kwaliteit en legitimiteit van opleidingen aangeboden door (buitenlandse) onderwijsinstellingen.

K. Stimuleringsfonds

- waarden van uitzonderlijke prestaties van:
 - ✓ docenten;
 - ✓ studenten; en
 - ✓ opleidingsinstituten.
- belonen van prestatieverbetering en initiatieven daartoe (progressie- vooruitgang);
- huldigen c.q. onderscheiden van actoren die zich inzetten voor het verbeteren van het niveau en de kwaliteit van het onderwijs (Awards for excellence).

L. Een leven lang leren (life long learning)

- opstellen van een Nationaal Programma voor een leven lang leren conform de richtlijnen van de Unesco;
- opstellen van een urgentieprogramma
- volwasseneducatie;
- opzet en ontwikkeling van onderwijs TV-zenders voor jeugd en volwassenonderwijs.

5.2 Gezondheidszorg

V7 zal invulling geven aan de grondwettelijke verplichtingen van de overheid om de dienstverlening binnen de gezondheidszorg te bevorderen door de toegankelijkheid, efficiëntie, effectiviteit en kwaliteit daarvan te verbeteren, en te vergroten. Wij zullen voor het onderstaande zorgdragen.

Actiepunten:

- tot stand brengen van een raamwet ordening gezondheidszorg;
- aanbieden van gelijkwaardige toegang tot zorg voor iedereen;
- beheersbaar maken van de risicofactoren die leiden tot chronische ziekten.
- naleven van de conventies en richtlijnen van wereld gezondheids-organisaties;
- verbeteren en verdere decentralisatie van de spoedeisende hulp;
- opzetten van meerdere gezondheidscentra met basisvoorzieningen, o.a. fysiotherapie, psychologie, diëtiëk, wachtdienstregeling en integratie van Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ);
- financieren van gezondheidszorg naar draagkracht (sociaal uitgangspunt).De zorg zal kwantitatief en kwalitatief voor iedereen gelijkwaardig zijn maar de bijdrage in de kosten zal naar verhouding gedeeld worden;
- formuleren van de wet “Medezeggenschap voor Patiënten”;
- verzelfstandigen van het Bureau Openbare Gezondheidszorg (BOG); (De taken en verantwoordelijkheden moeten duidelijk worden omschreven, waardoor het BOG op een efficiëntere wijze kan functioneren.)

- in samenwerking met districts- en regionale organen, en het Ministerie van Openbare Werken opstellen van een structuurprogramma voor het ophalen van grofvuil, en bijstellen van regelgeving voor het instandhouden van een schoon en leefbaar Suriname;
- samenwerken met Niet Gouvernementele Organisaties (NGO's) om nieuwe impulsen te geven aan moeder- en kindzorg met name in de vorm van begeleiding en voorlichting;
- ontwikkelen van strategische voorlichtingsprogramma's voor o.a. gezonde voeding en levensstijl, controle op voedselveiligheid, en ook seksueel en niet-seksueel overdraagbare aandoeningen, en andere ziekten;
- verruimen van opleidingsmogelijkheden voor gezondheidswerkers;
- herziening van het salaris van gezondheidswerkers;
- een structurele samenwerking tussen de Regionale Gezondheidsdienst (RGD) en de Medische Zending Suriname (MZ);
- instellen van structurele opvang en begeleiding voor drugs-, alcohol en gokverslaafden;
- ondersteunen van zorginstellingen voor ouderen, hulpbehoevenden en jeugdigen met problemen, zoals alcohol, drugs of depressies;
- intensiveren en verbeteren van de voorlichting op scholen en andere instituten over het gebruik van alcohol en drugs, overgewicht, seksualiteit en tienerzwangerschappen.

5.3 Jongeren

Jongeren hebben hun eigen verlangens, interesses en behoeften. Het jeugdbeleid van V7 zal primair erop gericht zijn om zoveel mogelijk talenten van jongeren tot ontwikkeling te brengen en hen te begeleiden om succesvol deel te nemen aan het sociaal, cultureel, en economisch leven. Er zullen voldoende mogelijkheden geschapen worden voor vertier, zinvolle vrije tijdsbesteding, en creatieve expressie.

Actiepunten:

- renoveren, uitbreiden en bouwen van multifunctionele centra voor o.a. vrijetijdsbesteding, cultuur, educatieve expressie, muziek, en het instellen van een beheersorgaan;

- weerbaar maken van jongeren tegen de gevaren van de moderne maatschappij: criminaliteit, drugs, geweld, depressie, pesterij, zelfmoord, onmondigheid, overgewicht, minderwaardigheidsgevoel;
- creëren van sociale systemen om jongeren op te vangen in buurtcentra;
- ontwikkelen en uitvoeren van preventieve programma's ter voorkoming van hangjongeren, en tienerzwangerschappen;
- stimuleren van (zelf) discipline en prestatiemotivatie;
- inzetten van het Jeugdparlement als instrument om de jongeren te sterken in innovatief, creatief, kritisch denken en handelen, zodat ze kunnen opgroeien tot zelfredzame en pro-actieve burgers.

5.4 Sociale zekerheid

V7 zal zich inzetten voor een sociaal rechtvaardige samenleving, waarin de kansarmen, conform algemeen geldende normen van een beschaafde maatschappij het recht hebben op een menswaardig bestaan. Sociale zekerheid mag nimmer betekenen dat burgers in een aanhoudende afhankelijkheidspositie t.o.v. de overheid komen te verkeren. Burgers dienen hun burgerplicht te vervullen om bij te dragen aan de ontwikkeling van ons land en het recht om een redelijk inkomen te verwerven, waardoor zij in staat zijn in hun onderhoud en dat van hun gezin te voorzien. Burgers die niet in staat zijn om in hun eigen levensonderhoud te voorzien, vallen binnen de zorgsfeer van de overheid. Het sociaal beleid van V7 sluit nauw aan op het werkgelegenheidsvraagstuk en daarmee dus ook op het beleid m.b.t. ondernemerschap en economische ontwikkeling.

Actiepunten:

- bevorderen van de sociale, culturele, en economische participatie van de totale samenleving;
- optimale toegang tot sociale zekerheden z.a.: scholing, arbeidsmarkt, gezondheidszorg, recreatie, huisvesting, welvaartvast salarissen en waardevast pensioenen;
- vergroten van de zelfredzaamheid en weerbaarheid van de bevolking;

- verbeteren van de leefomstandigheden van kansarmen door o.a. uitvoering van een programma voor sociale woningbouw;
- permanente voorlichting m.b.t. sociale voorzieningen.

5.5 Arbeid

Het menselijk potentieel is een sleutelfactor voor de realisatie van economische groei, sociale welvaart, en de rechtvaardige verdeling hiervan.

Iedere burger moet de gelegenheid geboden worden om op waardige wijze in eigen levensonderhoud te kunnen voorzien. Het recht op arbeid van iedere burger houdt tevens in een plicht om een bijdrage te leveren aan de nationale ontwikkeling. Voor de geleverde prestatie (de arbeid) moet elke werknemer zich verzekerd weten van een rechtvaardig loon, een veilige werkomgeving en carrièremogelijkheden.

Actiepunten:

- aanpak van de voorzieningen van contractarbeid, inclusief de rechtspositie en sociale rechtvaardigheid;
- bestrijden en uitbannen van kinderarbeid;
- institutioneel versterken van de afdelingen Arbeidsinspectie en Wetgeving van het ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu (ATM);
- zorgen voor een wettelijke basis van de Bemiddelingsraad.
- ordenen van de deelname van buitenlandse werknemers op de Surinaamse arbeidsmarkt;
- aanpak van het kadervraagstuk door onder andere de inzet van ons diasporanetwerk;
- bevorderen van zelfredzaamheid, en het klein ondernemerschap;
- begeleiden en creëren van faciliteiten voor micro-ondernemers;
- verruimen van mogelijkheden tot vaktrainingen;
- stimuleren van sociale werkers in de private sector;
- opleiden van maatschappelijk werkers voor de sociale diensten van de overheid;
- aanpassen van de Algemene Oudedagvoorziening (AOV) en de Kinderbijslag naar rato van de loonsverhogingen bij de overheid;
- instellen van de Wet Medezeggenschap Arbeiders.

5.6 Gezin

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving. V7 heeft het volgende ideaalbeeld van een gezond, stabiel gezin voor ogen:

- ✓ Ouders die de primaire verantwoordelijkheid nemen voor de opvoeding van hun kinderen.
- ✓ Adequate huisvesting en voldoende inkomen.
- ✓ Kinderen die de gelegenheid krijgen om zichzelf te zijn, en zich te ontplooiën tot kritische verantwoordelijke en geschoolde burgers.
- ✓ Gezinsleden die genegenheid en respect hebben voor elkaar en voor hun medemens.

Actiepunten:

- bevorderen van professionele gezinsbegeleiding, waar nodig;
- ontwikkelen van speciale programma's voor ouders/ verzorgers om ze bewust te maken van de ontwikkelingsfasen die pubers doormaken en de typische karakteristieken (gedragingen) die hiermede verband houden;
- systematisch begeleiden van jeugdigen in hun drang naar exploratie;
- kinderen leren omgaan met geld en budgetteren;
- kinderen leren autoriteit te accepteren en hun eigen agressie te beteugelen;
- kinderen stimuleren tot (zelf) discipline en prestatiemotivatie, creativiteit, en assertiviteit;
- bevorderen van schoolbezoek door leerplichtigen (en indien nodig verstrekken van o.a. financiële ondersteuning aan ouders/verzorgers);
- uitbreiden van het aantal professionele kinderopvangcentra (creches e.d.) van de overheid;
- opvoeren van de voorzieningen gericht op het directe welzijn en bescherming van het kind;
- creëren van meer recreatiemogelijkheden in stedelijke en rurale gebieden.

5.7 Huisvesting en woningbouw

Iedere burger heeft recht op goede huisvesting in een veilige woonomgeving waar hij/zij zich geborgen voelt. V7 zal de economische zelfstandigheid

vooral onder de sociaal zwakkeren sterk propageren. Onder andere zal het belang van het bezit van een stuk grond (een zakelijke titel op een stuk land) onder de bevolking worden gestimuleerd.

Actiepunten:

- ondersteunen van de particuliere woningbouw door het beschikbaar stellen van bouwfinanciering voor alle segmenten van de samenleving, in het bijzonder sociaal zwakkeren en jongeren;
- uitbreiden van voorzieningen van het Low Income Shelter Program ter stimulering van sociale woningbouw door een speciaal kredietprogramma;
- beschikbaar stellen van bouwgrond voor woningbouw;
- herziening van het beleid m.b.t. de sociale woningbouw;
- projecteren van een 2^e stad (mede in het kader van ruimtelijke ordening, huisvesting, en industriezones) in Brokopondo / Para;
- presenteren van modellen van Planologen en stedenbouwkundigen;
- bouwen van minimaal 1000 sociale woningen per jaar;

- verkavelingen binden aan regels o.a. de zorg voor infrastructuur en nutsvoorzieningen (waterhuishouding, drinkwater voorziening, elektriciteit, en telecommunicatie);
- opzetten van hoogbouw appartementen in stedelijkte gebieden, voor o.a. carrière jonge echtparen, stagiaires die in die gebieden wonen en werken;
- oprichten van een woningbouwautoriteit die zich zal richten op wet- en regelgeving in de woningbouwsector;
- beschermen van verhuurders en huurders van woningen en overige gebouwen, via nieuwe en aangepaste wetgeving (z.a. huurbeschermingswet, appartementenwet);
- gefasseerd uitvoeren van een plan voor voldoende nutsvoorzieningen (elektriciteit, drinkwater en telecommunicatie) in alle woonbuurten in stedelijke gebieden en het binnenland;
- uitbreiding/bouw van opvang- , verpleeg- en verzorgtehuizen voor ouderen en hulpbehoevende personen met een beperking;
- herzien van de wetgeving m.b.t. huur, koop en verkoop van onroerend goed (o.a. huizen);
- stimuleren van het oprichten van woningbouwverenigingen;
- ordenen van de woningbouwmarkt.

5.8 Sport

V7 zal op het gebied van de sportontwikkeling een tweesporenbeleid voeren gericht op :

- ✓ het ondersteunen van programma's voor massale deelname van jong en oud aan bewegingsactiviteiten;
- ✓ Het helpen ontwikkelen van sporttalenten op weg naar de top.

Actiepunten :

- versterken van de capaciteit van het Instituut voor Nationale Sportselecties (INS);
- opstellen van een integraal Sport Ontwikkelingsplan waarin voorzien wordt in professionele begeleiding van talenten naar topprestaties;
- beter accommoderen en faciliteren van de topwedstrijdsport(ers);
- continueren en uitbouwen van de Inter-Guyanese spelen;

- aanleggen van een kunststofbaan voor de atletieksport, die voldoet aan de gangbare internationale normen;
- bouw van tenminste één zwembad naar internationale standaarden;
- bouw van loop- en trainingscentra in diverse wijken, naar voorbeeld van de faciliteit aan de Gladiolenstraat te Zorg en Hoop;
- renoveren van bestaande sportaccommodaties, en het ontwikkelen van een beheer-en exploitatieplan;
- stimuleren en faciliteren van de toename van voorzieningen voor sportieve recreatie;
- stimuleren van sportbeoefening door mensen met een beperking;
- speciale sportontwikkelingsprogramma's gericht op het binnenland, en kansarme gebieden;
- ontwikkelen van sportprogramma's voor de universiteit en incentieven bieden voor de organisatie van jaarlijkse interfacultaire spelen;
- aanbieden van faciliteiten, en toezicht houden op daadwerkelijke verzorging van de lessen lichamelijke opvoeding op alle scholen.

5.9 Kunst en Cultuur

De verschillende cultuuruitingen zijn een verrijking voor de gehele Surinaamse samenleving. De veelzijdigheid en betekenis van (de Surinaamse) kunst en cultuur moeten gekoesterd worden.

Hiertoe zal V7 het volgend beleid uitvoeren:

Actiepunten:

- opnemen van kunst en cultuur in de schoolcurricula;
- behouden van culturele waarden en gebruiken;
- instandhouden van het Surinaams cultureel erfgoed;
- stimuleren van cultuuruitingen en kunstvormen;
- ontwikkelen van een integraal museumbeleid;
- instellen van een Kunst en Cultuurfonds.

5.10 Mensen met een beperking

V7 zal zorgen voor de integratie van mensen met een beperking in de samenleving, door hen in staat te stellen op waardige wijze deel te nemen aan het gewone dagelijkse leven.

De volgende actiepunten zullen in het beleid worden verwerkt:

Actiepunten:

- vergroten van de bereikbaarheid, en toegankelijkheid van voorzieningen;
- aanbrengen van standaardvoorzieningen bij onderwijsinstellingen, (openbare)gebouwen, bedrijven, inrichting van woningen, sportaccommodaties, en op de werkvloer; (In dit verband wordt er ook gedacht aan lichtschakelaars, en trottoirs.)
- stimuleren van sportbeoefening door mensen met een beperking;
- aanleunwoningen bouwen voor mensen met een beperking.

5.11 Seniorenburgers

V7 is voornemens om een seniorenvriendelijk beleid te voeren, door o.a. de onderstaande actiepunten uit te voeren:

Actiepunten:

- adequate en betaalbare zorgvoorzieningen en diensten voor seniorenburgers;
- een waardevast Basis Algemeen Ouderdomspensioen voor alle werknemers en zelfstandigen;
- bieden van betere en voldoende faciliteiten in bejaardencentra en zorginstellingen;
- bieden van "vervoer op maat" voor bejaarden die daar behoefte aan hebben;
- vestigen van dependances van Huize Ashiana in alle districten.

6. Duurzame ontwikkeling in partnerschap met de Surinaamse burger

Suriname is rijkelijk gezegend met natuurlijke hulpbronnen z.a. goud, aardolie, bos, medicinale planten, biodiversiteit, water, land, mineralen. Deze natuurlijke hulpbronnen en nog meer moeten op een verantwoorde manier worden ontwikkeld en gebruikt. Duurzame ontwikkeling van de natuurlijke hulpbronnen houdt in dat de huidige generatie daar de vruchten van plukt, zonder toekomstige generaties de kans te ontnemen om ook daarvan te profiteren. Duurzame ontwikkeling komt tot stand door de juiste keuzes te maken in de combinatie van middelen, kapitaal en menselijke hulpbronnen. De uitgestippelde strategie voor duurzame ontwikkeling heeft economische groei tot gevolg, en verbetering van de sociaal-maatschappelijke leefomstandigheden.

De volgende subgebieden vindt V7 belangrijk voor de duurzame ontwikkeling van Suriname:

1. Ruimtelijke Ordening en Planning:
 1. Ruimtelijke ordening
 2. Grondenrechten
 3. Grondbeleid
 4. Infrastructuur
 5. Milieu

2. Duurzame productie:
 1. Energie
 2. Industrie
 3. Bosbouw
 4. Natuur en toerisme
 5. Mijnbouw

6.1 Ruimtelijke Ordening en Planning

Grond met inbegrip van natuurlijke hulpbronnen zijn belangrijke basisgegevens bij het vaststellen van het ontwikkelingsbeleid van Suriname. Naast deze basisgegevens is bij het tot stand brengen van duurzame ontwikkeling

tevens ruimtelijke ordening vereist. Bij de ruimtelijke ordening zijn planmatige grondbestemming, en optimale grondbenutting belangrijke doelen. Bij grondbestemming wordt een optimale spreiding van sociaaleconomische activiteiten beoogd, terwijl bij grondbenutting optimale productieve aanwending van de grond centraal staat.

6.1.1 Ruimtelijke Ordening

Ruimtelijke ordening is een complexe aangelegenheid en vereist een multi-disciplinaire en interdepartementale aanpak. De ruimtelijke ordening zal gefaseerd plaatsvinden.

Belangrijke elementen voor de ordening die V7 ter hand zal nemen zijn:

Actiepunten:

- instellen van een nationale commissie “Ruimtelijke Ordening”;
- (Ruimtelijke Ordening beslaat vele ministeries(publieke sector) alsook de private sector.)
- versterken van het Planbureau;
- vaststellen (bij wet) van bestemmingscriteria voor o.a. industrieterreinen, landbouwgronden, bebouwing (zoning);
- verder digitaliseren van fysische karakteristieken van Suriname z.a. bodem, geologie in samenwerking met het GLIS;
- vaststellen van een nieuw steden- en ontwikkelingsplan, waarbij nieuwe steden (b.v. Paramaribo, Brokopondo Lake City, Lelydorp city) en meer in zuidelijke richting, vanwege o.a. de zeespiegelstijging en kustbescherming; (land ter bebouwing en bewoning moet worden geïdentificeerd.)
- herzien en uitvoeren van het intergraal ontwikkelingsplan Commewijne en het ontwikkelen van integrale ontwikkelingsplannen voor o.a. Para, Nickerie, Marowijne (in het bijzonder Albina).

6.1.2 Grondenrechten

Een van de voornaamste randvoorwaarde voor ontwikkeling, en om de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken, is onder andere het bezit van grond.

V7 wil samen met u en alle overige daartoe bevoegde organen en stakeholders gerichte gedachtenwisseling op gang brengen over een voor alle partijen aanvaardbare oplossing van de al decennia lange discussie over grondenrechten van inheemsen en marrons.

Uitgangspunt is dat het grondgebied van Suriname toebehoort aan één natie, bestuurd door één Surinamse regering. Centraal staat dat de historische en traditionele rechten van de binnenlandbewoners op de gronden die zij al generaties lang bewonen en bebouwen erkend en gerespecteerd worden, zodat zij in vrijheid economische activiteiten daarop kunnen ontplooiën, naast het beleven van hun eigen cultuur en religie.

Actiepunten:

- herorganiseren van een nationale dialoog over grondrechten om te geraken tot een oplossing van dit al jarenlange slepende vraagstuk;
- (verder) afbakenen van de gebieden die de Inheemsen en Marrons traditioneel bewonen en bewerken, en vermelding daarvan in het kadaster en bij GLIS;
- herzien van het beleid voor uitgifte van gemeenschapsbos;
- herzien van het concessieuitgiftebeleid.

6.1.3 Grondbeleid

V7 staat een transparant grondbeleid voor waarbij iedere aanvrager een gelijkwaardig behandeling krijgt. De volgende actiepunten zullen hierbij uitgevoerd worden:

Actiepunten:

- uitgifte van grond volgens vastgestelde criteria;
- structurele en stringente controle op de naleving van de cultuurplicht (o.a. landbouw, veeteelt);
- versnelde uitgifte van grond bij overdrachten tussen familieleden en/of nabestaanden ter verhoging van de rechtszekerheid en de rechtsbescherming;
- structureel aanpakken van boedelproblematiek;-
- instellen van een commissie voor het bestuderen van juridische stappen en het treffen van voorbereidingen om allodiale gronden terug

te brengen tot de boezem van het domein van onbeheerde en kennelijk verlaten gronden;

- herzien van conversie van domeingrond (erfpacht en grondhuur) in eigendom;
- verder ontwikkelen van een (digitaal) administratief systeem voor een transparante uitgifte van gronden, en het uitbreiden van de bestaande GLIS database.

6.1.4 Infrastructuur

De ontsluiting van onze economische ontwikkelingszones en het effectief maken van onze infrastructuur zijn precondities voor het ontwikkelen van onze economie. V7 is zich ervan bewust dat infrastructuur met name wegen, elektriciteitsvoorziening, watervoorziening, telecommunicatie essentieel zijn, en dus de hoogste prioriteit genieten.

Het beleid van V7 zal zich richten op de uitvoering van de onderstaande actiepunten:

Actiepunten:

A. Infrastructurele integratie in de regio

- continueren van het IRSA-project (de Oost-Westverbinding wegennetstelsel rehabiliteren, de bruggen over de Marowijne- en de Corantijn rivier en de noord-zuid verbinding verder ontwikkelen in fasen);
- verbreden van de highway tussen Paramaribo en de luchthaven Zanderij;
- uitvoer project ringweg Paramaribo Zuid;
- projectie en bouw van een brug over de Surinamerivier nabij Domburg, Laarwijk, Tamanredjo;
- voorbereiden en uitvoeren van de 2de Oost-West verbinding in fasen (Snesi Kondre - Apoera);
- voorbereiden en uitvoeren van de Noord-Zuid verbinding (South Drain– Apoera).

B. Productie

- voorbereiden en uitvoeren van het industriepark Paranam;
- uitbreiden van haven en luchthavenfaciliteiten;
- (luchthaven Nickerie maken tot internationale luchthaven t.b.v. onder andere snelle export van tuinbouwproducten naar de regio.)
- rehabiliteren van het Saramaccakanaal;
- herorientatie zwaar transport te water.

C. Verstedelijkte gebieden /Ordering van Groot Paramaribo

- heroriëntatie van de openbare markten;
- ontwikkelen en uitvoeren van het parkeerbeleid en parkeerruimten;
- bouwen van loopbruggen over drukke wegen o.a. de Henck Aronstraat en de J. Lachmonstraat;
- implementatie van autovrije zones;
- projectie van nieuwe wegen in alle districten;
- verdere uitvoering van het integraal ontwerpplan voor standplaatsen van taxi's, bussen;
- verdere uitvoering van verkeersveiligheid rondom scholen;
- ordenen/structureren van het openbaar vervoer (bus en watertransport) t.b.v. wonen en werken, ook in districten;
- modernisering van het openbaarvervoer en uitbreiding van de bus routes;
- institutioneel versterken van de Stichting Gebouwd Erfgoed (SGE);
- beschermen, conserveren en behouden van ons monumentaal erfgoed;
- institutionaliseren van het CCL (Commissie Coördinatie Leidingen).

D. Bescherming van de kustlijn en waterafvoer

- uitvoering van het geïntegreerd plan voor afvoercapaciteit en berging van water voor de omgeving van o.a. Wanica, Paramaribo, Weg naar Zee gebied;
- verbeteren van de waterhuishouding, in het bijzonder de drainage, met als prioriteit de aanpak van wateroverlast in Paramaribo, Wanica, Commewijne, Para, Saramacca, Coronie, Nickerie en enkele agrarische- en oevergebieden in het binnenland;
- opzetten van beheersstructuren voor waterbeheer;

- beschermen van de oevers aan de waterkant en overige gebieden die dringend vragen om bescherming met Weg naar Zee als prioriteit.

6.1.5 Milieu

Milieu is een “cross sectorale issue”, waar duidelijk rekening mee gehouden dient te worden bij de ontwikkeling van ons land. De effecten van de veranderingen in het klimaat zijn de afgelopen jaren steeds desastreuzer gebleken. V7 geeft hele hoge prioriteit aan het milieu. In de komende regeerperiode zal er aandacht besteed worden aan:

Actiepunten:

A. Algemeen

- uitvoeren van gestructureerde milieu awareness programma’s in de kustvlakte en het binnenland;
- ontwikkelen van de nationale strategie voor een groene economische ontwikkeling;

- ontwikkelen van een milieubeleid, dat in lijn is met internationaal aanvaarde uitgangspunten van klimaatsverandering, en duurzaam beheer van de aarde;
- formuleren van een nationaal milieubeleid en deze integreren in het sectorale ontwikkelingsbeleid en ruimtelijke planning;
- institutionele versterking van milieubeheers-structuren;
- modernisering en/of aanpassing en goedkeuring van wetgeving o.a. de milieuwet, mijnbouwwet, waterwet, stedenbouwkundige wet;
- implementeren van monitoring en onderzoek van het milieu (op bodem, lucht, water en organismen);
- introductie van groene technologie in gebouwen, infrastructuur, afvalbeheer, energie en overige zaken;
- milieuvuilers laten betalen, of een rehabilitatieplan laten uitvoeren door bedrijven zelf (verplichten bij wet);
- naleven van internationale verdragen waaronder het klimaatverdrag, biodiversiteitsverdrag;
- inkomsten uit de mijnbouwsector zoals goudwinning en de bosbouwsector investeren in het opschonen/ rehabiliteren van het milieu, waaronder vervuild rivierwater, en beschadigde/vernietigde bossen;
- capaciteitsopbouw en intensieve voorlichting middels:
 - verbeteren van het onderwijs in Suriname zodat huidige en toekomstige studenten op verschillende niveaus via educatieprogramma's en curricula, opgeleid worden in duurzaam gebruik, duurzaam beheer, en duurzame ontwikkeling van het milieu;
 - regelmatige training van personeel in de
 - milieugerelateerde sectoren, zoals bosbouw, landbouw, mijnbouw, eco-toerisme en natuur(reservaat)beheersgebieden;
 - algemene voorlichting op grotere schaal laten plaatsvinden om de Surinaamse bevolking milieubewuster te maken.
- nationale milieuprijs introduceren.

B. Afvalbeheer

- beleid voor afvalbeheer ontwikkelen en uitvoeren.

C. Huishoudelijk afval

- adequate organisatie van vuilophaal (b.v. betalen voor zakken, gescheiden vuilophaal) en verwerking;
- op lange termijn ontwikkelen van modellen om afval te verminderen, en zodanig te scheiden, waardoor hergebruik en recycling mogelijk zijn;
- recyclen van huishoudelijk en kantoorafval stimuleren;
- ontwikkelen van een speciaal programma voor afvalbeheer in diverse dorpen in het binnenland van Suriname;
- continueren van onderzoek en studie naar een systeem waarbij energie uit afval kan worden gewonnen.

D. Productieafval

- invoeren van een meldingsplicht over de aard, de hoeveelheid en andere gegevens van ontstane productieafval van bedrijven;
- milieuverantwoorde exploitatiemethoden voor natuurlijke hulpbronnen, zodat nadelige gevolgen voor mens en milieu beperkt worden;
- formuleren van nationale maatregelen zodat opslag, gebruik en eventueel transport (voor verwerking naar het buitenland) van reeds geïdentificeerde gevaarlijke chemicaliën, zoals POP's (Persistent Organic Pollutants), op een verantwoorde wijze geschieden;
- educatie en voorlichting van boeren over het gebruik van landbouwchemicaliën, pesticiden, herbiciden en kunstmeststoffen, en de controle hierop om vervuiling van water en bodem tegen te gaan;
- stopzetten van illegale activiteiten die het milieu schaden z.a. kwikvervuiling;
- evalueren van de Commissie Ordening Goudsector.

E. Waterbeheer

- beschermen van de grondwaterwinningsgebieden bij wet;
- faciliteren en stimuleren van goede sanitaire voorzieningen in het binnenland;
- promoten van het gebruik van regenwater en huishoudelijk afvalwaterzuivering via biotechnologie;
- zorgen voor schoon drinkwater voor iedereen;

- beschermen van zoetwater en duurzaam beheer en exploitatie ervan via wetgeving en een waterautoriteit.

F. Landbeheer

- identificeren van kwetsbare gebieden en zorgen voor de nodige bescherming;
- rehabilitatie van uitgemijnde gebieden;
- implementeren van een geïntegreerde stedelijke en landelijke ontwikkeling;
- toezicht op de naleving van onderhoudsplicht van kavels, erven en terreinen.

G. Luchtbeheer

- minimaliseren van het gebruik en de import van ozonafbrekende stoffen (o.a. CFK's);
- uitgeven van voorschriften en richtlijnen door de overheid, die gangbaar zijn in deze tijd, m.b.t. emissies van:
 - goudverwerkingsbedrijven in groot Paramaribo en omstreken;
 - “kleinschalige”goudwinningsindustrie in het binnenland;
 - Staatsolie Raffinaderij;
 - verbranden medisch afval;
 - overige industriële bedrijven.

6.2 Duurzame productie

Er wordt onderscheid gemaakt tussen “niet hernieuwbare hulpbronnen” en “hernieuwbare hulpbronnen”. Bij de commerciële omzetting van onze natuurlijke hulpbronnen moet erop worden toegezien dat vooral niet-hernieuwbare hulpbronnen duurzaam worden geëxploiteerd. De focus voor ontwikkeling moet gericht zijn op een duurzame economie (o.a. landbouw, vee-teelt, toerisme). Diversificatie in de duurzame sectoren (agrarisch, toerisme, dienstverlening en agro-industrie) zal verder ter hand worden genomen, en verder ook de ontwikkeling van de duurzame en tertiaire sector; gemechaniseerde landbouw, eco-toerisme, water, REDD+ en Carbon Credits, logistieke dienstverlening (Suriname als hub voor de regio).

Actiepunten:

- instellen van een stabilisatie- en welvaartsfonds uit de (meer) opbrengsten van de natuurlijke hulpbronnen;
- stimuleren van particuliere productie-initiatieven c.q. joint-ventures, PPP (Public Private Partnership);
- ontwikkelen en stimuleren van ondernemerschap bij de bevolking;
- ondersteunen van enkele grote strategische investeringen zoals in de energiesector, gemechaniseerd verbouw van landbouwgewassen en de verwerking ervan gebaseerd op duurzaamheid en zero CO₂ productie;
- ontwikkelen van niet- traditionele natuurlijke hulpbronnen z.a. medicinale planten, kokosvezels;
- vergroten van de efficiëntie van het irrigatiewaterbeleid en -beheer in vnl. Nickerie t.b.v. de productie;
- de aardoliesector verder ontwikkelen en ondersteunen.

6.2.1 Energie

Energiezekerheid is een belangrijke basisvoorwaarde voor een vlotte economische, maar ook sociaal-maatschappelijke ontwikkeling.

De volgende actiepunten zullen door V7 worden uitgevoerd:

Actiepunten:

- ontwikkelen van een duurzame energiesector in Suriname in combinatie met huidige energie-opwekkingmethoden waaronder kafverbranding, afvalverbranding, bio-energie, en waterkracht;
- integreren van hernieuwbare energiebronnen (z.a. zonne-energie, windenergie, afval-energie) in het huidige systeem;
- op korte termijn moet er gewerkt worden aan de verlaging van energie inefficiëntie;
- herziening van de energietarieven;
- instellen van een “Energie Instituut” voor borging van de nationale energievoorziening;
- beschikbaar stellen van fondsen aan onderzoeksinstituten (Anton de Kom Universiteit van Suriname) voor het verrichten van onderzoek in hernieuwbare energiebronnen zoals mini-hydro, zon en wind energie;

- vergroten van de elektriciteitsvoorziening in het binnenland (meerdere 24 uren centrales);
- stimuleren van lokale productie van hoogwaardige olieproducten, zoals gasoline en diesel;
- inventariseren en uitvoeren van projecten m.b.t. alternatieve hernieuwbare energiebronnen zoals bio-, zonne- en windenergie;
- bouw van de Oost-West 161 KV/33KV electriciteitstransmissielijn;
- uitbreiden van het distributienetwerk;
- opzetten van een grootscheepse campagne ter stimulering van het gebruik van zonne- energie i.h.b. voor huishoudens.

6.2.2 Industrie

Een goed uitgebalanceerde industriële ontwikkeling is een basisvoorwaarde voor versnelde economische groei. De industriële sector van Suriname is nog onvoldoende ontwikkeld, ondanks de aanwezigheid van voldoende grondstoffen, kennis en menskracht. Het onderwijssysteem zal volledig worden aangepast als katalysator van de industriële ontwikkeling van Suriname. Het aantrekken van “know how” en investeringskapitaal zullen hiernaast ook een zeer belangrijke rol spelen. De investeringswet zal dusdanig aangepast worden ten behoeve van versnelde toestroom van investeerders.

Het industriebeleid zal zich richten op de groei naar een sterke industrie middels verwerking van lokaal geproduceerde grondstoffen tot halffabricaten en/of eindproducten. De strategie voor de industriële ontwikkeling is gericht op export van hoogwaardige producten voor geselecteerde markten waarbij de keuze van markten gebaseerd zal zijn op marktkennis en marktspecialisatie. Aandacht zal worden geschonken aan kwaliteit gericht op productie en product- en milieustandaarden waarbij het Surinaams Standaarden Bureau een belangrijke rol zal vervullen.

Actiepunten:

- uitvoeren van een studie om te komen tot een geïntegreerd ondersteuningsprogramma voor de kleine- en middelgrote industrieën en ondernemingen;

- beschikbaar stellen van gronden voor het aanleggen van industrie terreinen en hieraan gekoppeld een goede toevoer van mogelijke goedkope elektriciteit;
- identificeren van locaties voor het opzetten van industrieparken;
- instellen van een beheersautoriteit voor industrieparken;
- ontwikkelen van vrije zones;
(een vrije zone is een afgebakend gebied waarin bedrijven onder speciale fiscale faciliteiten produceren, doorvoeren, grondstoffen importeren, verhandelen, verwerken en exporteren.)
- instellen van een autonome Vrije Zone Beheersautoriteit;
- verdieping van samenwerking met bestaande, en andere technische onderwijsinstellingen, universiteiten en onderzoekscentra in de wereld;
- interesseren en faciliteren van buitenlandse productiebedrijven.

6.2.3 Natuurbeheer en toerisme

Suriname heeft veel te bieden als eco-toeristische bestemming. De verdere ontwikkeling hiervan wordt beperkt doordat er o.a. geen of onvoldoende accommodatie, en andere voorzieningen zijn op de eco-toeristische plekken.

Actiepunten:

- haalbaarheid van de Brokopondo Lake City nagaan i.s.m. PPP;
- installeren van een Tourism Board;
- finaliseren van wetgeving op toerisme en deze in uitvoering brengen;
- professionaliseren van het beheer van de beschermde gebieden langs de kust;
- ontwikkelen van natuur/eco-toers zoals “wetlands tours” in de kustvlakte;
- promoten van Suriname als bos- en natuurrijke omgeving;
- (verder) moderniseren van de faciliteiten van onze luchthavens en de afhandeling van passagiers op onze luchthavens;
- (verder) versoepelen van het visumbeleid voor toeristen;
- stimuleren van een toeristisch vriendelijke binnenstad;
- opzetten van cruiseterminals;
- (wederom) brengen van Stonoso in de boezem van de Staat;
- (Stonoso renoveren, en inrichten als slavernijmonument.)

- uitvoeren van een haalbaarheidsstudie ten einde te komen tot het herstellen van het in de koloniale tijden vernietigde, Fort Buku in het Cotticagebied.

6.2.4 Bosbouw

Bossen zijn van belang vanwege hun rol binnen het klimaatgebeuren, voor zowel de Surinaamse gemeenschap in het bijzonder, alsook voor de wereldbevolking in het algemeen. V7 vindt het noodzakelijk dat onze bossen op zodanige wijze gebruikt worden, dat deze hulpbron op duurzame wijze benut, alsook geconserveerd kan worden.

Actiepunten:

- de bosbouwsector op een geïntegreerde wijze ontwikkelen i.s.m. alle belanghebbenden;
- instellen van een Bosbouwfonds om de private sector te faciliteren met financieringsmodaliteiten;
- oprichten van een overlegorgaan voor de bossector ter ondersteuning van de uitvoering van het nationaal bosbeleid;
- herziening van het heffingenstelsel in samenspraak met alle stakeholders;
- incentives voor “good forest practices”;
- bevorderen van het gebruik en het commercialiseren van bosbijproducten;
- markten ontwikkelen voor minder bekende houtsoorten;
- ondersteuning voor het opzetten van verwerking industrieën van ruw hout naar triplex en gereed hout;
- instellen van een leerstoel voor de “groene sector”;
- “intellectual property rights” op medicinale planten.

6.2.5 Mijnbouw

De mijnbouwsector vormt nog steeds de belangrijkste economische activiteit in ons land. Het streven van V7 is er op gericht de economie verder te diversificeren. Binnen deze sector zullen acties worden ondernomen die de verdere ontwikkeling van deze sector kunnen waarborgen.

Actiepunten:

- transparant uitgiftebeleid voor mijnbouwrechten;
- ontwikkelen van een standaard delfstoffenovereenkomst;
- transformeren van de Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD) en het Bauxiet Instituut Suriname naar een “Mineral Authority”;
- intensiveren van de exploratie van onshore , nearshore en offshore aardolie voorkomens;
- verder faciliteren van de Staatsolie raffinaderij;
- verder uitvoeren van het ethanol project;
- evaluatie van de bauxietsector om onder de huidige omstandigheden het nationaal economisch rendement te bepalen;
- behoud van de bauxietindustrie en daaraan gerelateerde arbeidsplaatsen;
- actievere bemoeienis van de overheid door participatie in de bauxietwinning en verwerking al dan niet in samenwerking met het Surinaams bedrijfsleven;
- ontwikkelen van het West Suriname bauxiet- en energiepotentieel.

6.3 Internationale betrekkingen

Suriname en de Surinamers verdienen en horen gerespecteerd te worden en V7 vindt het daarom ook van eminent belang dat de buitenlandse politiek zich karakteriseert middels het voldoen aan al onze verplichtingen jegens de wereld gemeenschap.

De vormgeving van onze buitenlandse politiek van vandaag is gebaseerd op de positie die we als land innemen, geografisch en geopolitiek, en de netwerken waar we toebehoren, en de positie die we daarbinnen innemen.

Suriname behoort tot die groep landen die economisch gezien, gerekend worden tot de Middle Income Countries, terwijl het land qua levensstandaard zich nog steeds op het nivo van een derdewereld land bevindt. Qua bevolkingsgrootte en landoppervlak worden we gerekend tot de kleine landen. Onze geografische ligging plaats ons als onderdeel van het Caribisch gebied en deel van Zuid-Amerika, incl. Latijns-Amerika, binnen de invloedssfeer van de Verenigde Staten van Amerika. Onze geschiedenis maakt ons tot het enige Nederlandssprekende land op het continent, en geeft ons bijzondere relaties met de herkomstlanden van onze bevolking in Europa, Afrika, en Azie.

6.3.1 Buitenlandse politiek

De internationale politiek wordt beheerst door aspecten van democratie en rechtsstaat, evenals mensenrechten. Deze aspecten dienen steeds meer als een onderscheidingsmethode tussen goed functionerende, respectabele landen en mislukte, zgn. Failed States. Binnen de buitenlandse politiek is ook van groot belang het samenwerken, regionaal en internationaal, ter garanderen van veiligheid en beveiliging tegen terrorisme, voorzieningen treffen in het kader van klimaatverandering en beheren van veiligheidsrisicos die ontstaan ten gevolge hiervan.

Vraagstukken op mondiaal nivo, zoals klimaatsverandering, terrorisme en financiële en economische veranderingen laten Suriname niet onberoerd en vereisen een dynamisch en krachtig buitenlands beleid.

Om de vele uitdagingen waar we voor staan het hoofd te bieden, zal V7 de versterking van de multilaterale en bilaterale betrekkingen ter hand nemen.

Actiepunten:

- bijdragen aan internationale vrede en veiligheid;
- ontwikkelen en versterken van democratische structuren, bevorderen van mensenrechten, en een diepere inhoud geven aan milieu- en klimaatsbeleid;
- verbreden van de afzetmarkt voor Surinaamse producten.
- bevorderen van samenwerking en uitwisseling van technologie.
- verdiepen van vriendschapsbanden met bevriende naties.
- verwerven en behouden van een gerespecteerde en invloedrijke positie in de wereld teneinde, alle mogelijkheden op wereldniveau optimaal aan te wenden ten gunste van de Republiek Suriname.

6.3.1.1 De relatie met Nederland

Voor de toekomst is te voorzien dat de relatie met Nederland een nieuwe dimensie ingaat: zakelijker.

Van belang voor Suriname is de voortzetting van de samenwerking op educatief en cultureel gebied.

Bijzondere aandacht zal moeten worden besteed aan de recente maatregelen waarbij de drempel voor Surinaamse studenten om in Nederland te studeren aanzienlijk is verhoogd. V7 zal met de regering van Nederland nadere regelingen bespreken voor versoepeling van procedures voor Surinaamse studenten die in Nederland studeren.

6.3.1.2 Toerisme bevordering

Het is van belang dat het toerisme naar Suriname in meer landen van de wereld wordt gepropageerd teneinde deze sector te laten groeien. V7 is daarom voorstander van actieve promotie van Suriname als 'tourist destination' als een belangrijk aspect van de buitenlandse politiek. Hierbij moet ook

gedacht worden aan het aanbieden van regionale producten in samenspraak met onze buurlanden en de regio.

V7 is voorstander van stimulerend toelatings- en visumbeleid vooral in het kader van het aantrekken van geschoold kader.

Een positief en gerespecteerd imago voor ons land Suriname geniet hoge prioriteit. V7 zal Suriname van een positieve en sterke “brand” moeten voorzien. Hiervoor zullen met voortvarendheid gerichte activiteiten in de buitenlandse politiek en met inzet van de diplomatie een aanvang gemaakt worden.

6.3.2 Buitenlandsbeleid

Het buitenlandsbeleid dat V7 voorstaat, moet in dienst staan van de ontwikkeling van alle Surinamers.

Suriname kan en moet haar positie in de wereld verder verdiepen, en een grotere zichtbaarheid verwerven. Dit vereist een professioneel, krachtig en ambitieus buitenlandsbeleid, uitgevoerd door een deskundig team. V7 is overtuigd dat niet het oppervlak van het Surinaams grondgebied bepalend is voor onze positie in de wereld, maar de daadkracht en kwaliteit van het te voeren beleid.

Actiepunten:

- beschermen van mensen hun rechten, veiligheid, en beveiliging tegen terrorisme;
- ontwikkeling en implementering van een milieu en klimaatsbeleid i.h.k.v. klimaatsverandering;
- bijdragen aan de regionale ontwikkeling;
- aantrekken van geschoold kader;
- bevorderen van het respecteren van mensenrechten;
- bijdragen aan internationale vrede en veiligheid;
- ontwikkelen en versterken van democratische structuren;
- verbreden van de afzetmarkt voor Surinaamse producten;
- bevorderen en institutionaliseren van technische samenwerking en uitwisseling van technologie;

- verdiepen van de vriendschapsbanden met bevriende naties;
- verwerven en behouden van een gerespecteerde en invloedrijke positie in de wereld, teneinde alle mogelijkheden op wereldniveau optimaal aan te wenden ten gunste van ons land;
- bevorderen van educatieve en culturele samenwerking;
- bevorderen van goed gestructureerde projectmatige samenwerking, en de inzet van moderne technologie bij de uitvoering van het buitenlandsbeleid.

6.3.2.1 Diasporabeleid

Teneinde Surinamers in diaspora voldoende ruimte en motivatie te bieden om hun kennis en kunde in dienst te stellen van onze samenleving zullen de volgende beleidsmaatregelen genomen worden:

Actiepunten

- aanscherping en verbetering van bestaande voorzieningen, en het creëren van van nieuwe mogelijkheden door overleg tussen diverse instanties en Surinamers in diaspora (jaarlijkse conferentie);
- opheffing van de tekortkomingen in de huidige PSA- wet;
- vergemakkelijking van het proces voor het openen van bankrekeningen;
- monitoring en verbetering van vestigingsprocedures;
- evaluatie en aanpassing van Ziektelkostenregelingen;
- ordening van de toegang tot banken, en kapitaal;
- formulering van de toegang tot grond voor het ondernemen binnen het gronduitgiftebeleid ;
- aanpassing van het vergunningenbeleid daar waar het een belemmering vormt voor diaspora-ondernemers;
- implementering van de Investeringswet;
- vereenvoudiging van bevolkingsadministratieve zaken;
- veiligstelling van de voorzieningen die de personen in diaspora genieten in het land van herkomst middels bilateraal overleg;
- instelling van een directoraat bij BUZA die zich specifiek bezighoudt met zaken de diaspora aangaande.

6.3.3 Veiligheidsbeleid

Handhaving van de integriteit van het Surinaams grondgebied en haar grenzen geniet prioriteit. V7 zal de grenskwesties met onze buurlanden oplossen.

In dit kader is controle van onze grenzen, c.q. de toegangswegen tot ons land van eminent belang. Voorts moet er een modern veiligheidssysteem worden aangelegd middels een netwerk met alle posten in het buitenland om bij vis-averstrekking en andere vormen van contact goede en up-to-date persoonsinformatie te kunnen verkrijgen.

Bij de beveiliging van onze posten in het buitenland moet er ook rekening gehouden worden met de toegenomen dreigingen in de wereld.

7. Hoe financieren wij het door ons voorgestane beleid?

Voor investeringen in sociale, economische en infrastructuur programma's is geld nodig. Dat geld wordt opgebracht door een sterke economie, die kan sparen voor de nodige investeringen. Een gezonde en groeiende economie vormt zo dus de basis voor ontwikkeling en vooruitgang. Er zijn meer mogelijkheden om goede investeringsprogramma's uit te voeren, maar die zijn vooral mogelijk onder betrouwbaar, deskundig, financieel en politiek leiderschap.

De financieringsmogelijkheden zijn:

- ✓ Eigen besparingen;
- ✓ Mobilisatie van lokaal en diaspora kapitaal;
- ✓ Concessionele leningen;
- ✓ Leningen op de nationale en de internationale kapitaalmarkt.

De opgebrachte middelen zullen besteed worden aan:

- investeringen in infrastructuur: uitbreiding en hogere kwaliteit van infrastructuur voor burgers en ondernemingen;
- investeringen in productie: uitbreiding en diversificatie met kansen voor vooral jonge ondernemers;
- investeringen in het sociale zekerheidsstelsel: een stelsel dat goed werkt, rechtvaardig en betaalbaar is, waardoor uiteindelijk iedere burger in ons land gegarandeerd is van een menswaardig en gelukkig bestaan;
- aflossing van opgebouwde staatsschulden: betaling van ondernemers en leveranciers van goederen en diensten aan de overheid, die al geruime tijd hun rechtmatige gelden niet kunnen ontvangen;
- de vorming van een fonds uit de minerale inkomsten voor de komende generaties: een deel van de voordelen uit de eindige natuurlijke hulpbronnen als olie en goud sparen voor onze nakomelingen.

Er moet rekening mee gehouden worden dat de opgebouwde staatsschuld, die nu geschat wordt op SRD 6 miljard, afbetaald zal moeten worden; dit zal de groeimogelijkheden in de eerste twee jaren beïnvloeden.

De partijen verenigd in de V7, hebben ons land in de afgelopen decennia herhaaldelijk uit moeilijke financiële situaties moeten trekken, en dat is gelukt: met offers van de samenleving, op eigen Surinaamse kracht. V7 biedt deze ervaring wederom aan.

8. Samenvatting

V7 heeft u in dit document voorgehouden wat ze allemaal wil realiseren, als u de leiding van Suriname aan haar toevertrouwt!

Samenvattend kan worden gesteld dat V7 zich committeert om:

- de soevereiniteit van ons land te beschermen en de rechtsstaat te herstellen, zodat burgers veilig en in vrijheid kunnen leven en zich beschermd weten;
- voortdurend te werken aan versterking van de natie;
- effectief inhoud te geven aan het recht van elke burger op goed openbaar bestuur;
- de arbeidende mens, bedrijven, maatschappelijke groepen, politieke partijen, religieuze organisaties, en alle burgers te beschouwen als waardevolle partners en hen te betrekken in het vormgeven en leiden van de verdere opbouw van ons land;
- gelijke kansen te creëren voor iedereen op de gebieden van o.a. gezondheidszorg, onderwijs, huisvesting, arbeid en toegang tot grond en kapitaal ter stimulering van het ondernemerschap, en een goed leefklimaat;
- de achterstandspositie van vrouwen, jongeren en personen met een beperking structureel en duurzaam te verbeteren;
- het sociaal stelsel te repareren, waardoor de sociaal zwakkeren een menswaardig bestaan kunnen leiden;
- het binnenland te transformeren van verzorgingsgebied naar ontwikkelingsgebied en o.a. te werken aan het oplossen van het grondenrechtenvraagstuk in samenwerking met de lokale bevolking;
- corruptie in al haar verschijningsvormen te bestrijden;
- duurzame ontwikkeling op gang te brengen gebaseerd op diversificatie van de productie;
- de achteruitgang een halt toe te roepen en terug te keren naar de weg van voorspoed en vooruitgang, hoop en vertrouwen, liefde en respect voor elkaar, integriteit en deskundigheid;
- integer, rechtvaardig, transparant en behoorlijk bestuur aan de samenleving te garanderen.

Wij hebben uw mandaat en ondersteuning nodig om, het ambitieus maar noodzakelijk, programma dat voor u ligt, te mogen uitvoeren

Ik stem op

Jij toch ook?

STEM BEWUST

*Voor een Beter &
Veilig Leven!*

**VOLK VOORWAARTS!
VOORUITGANG
VERNIEUWING
VERBETERING
VERJONGING
VEILIGHEID
VREDE
V7**